KOYUNOĞLU KÜTÜPHANESİ YAZMA KİTAPLAR BÖLÜMÜ 12970 NUMARADA BULUNAN KÂR U BESTE VE SEMÂÎ GÜFTE MECMÛASI

Mehmet Nuri PARMAKSIZ 1

ÖZ

Güfte mecmûaları, yazıldıkları dönem Türk mûsikîsinin çeşitli alanlarından günümüze bir çok bilgi taşırlar. Bu yönden her biri önemli müzikoloji kaynaklarıdır. Hafızaya dayalı bir mûsikî öğrenme sisteminde güfte mecmûaları mûsikîşinasların en büyük yardımcıları olmuşlardır. Bu çalışmada XX. yüzyıla ait olan Konya Koyunoğlu Kütüphanesi Yazma Kitaplar Bölümü 12970 numarada bulunan güfte mecmûası incelenmiştir. İnceleme sistematik müzikoloji yöntemi ve tarih metodolojisi ile yapılmıştır. Bu incelemede tespit edilen 94 makamdan 573 güfte, 26 adet usul, 101 adet bestekar ismi gibi bilgilerle bu mecmûanın diğer yapılacak araştırmalara da faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: XX. yüzyıl, Türk Mûsikîsi, güfte mecmûası, Koyunoğlu Kütüphanesi

[1] Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü, nuriparmak@gmail.com,

THE SONG-TEXT COLLECTION NAMED KÂR U BESTE VE SEMÂÎ AT KOYUNOĞLU LIBRARY MANUSCRIPT BOOKS SECTION NUMBER 12970

ABSTRACT

Song-text collections carries a lot of information from various areas of Turkish music in the period which they are written to today. In this way, each of them is an important source of musicology. In a musical learning system based on memory, they became the greatest assistants of musicians. In this study, a song-text collection of the 20th century recorded in the Konya Koyunoğlu Library Manuscripts Section with the number of 12970 was analyzed. The study was conducted with systematic musicology methodology and history methodologies. As a result of this review, the 94 maqams is determined to 573 song-texts, 26 rhythms, 101 composers names with such informations, this song-text collection is thought to be beneficial to other researches.

Keywords: XX. century, Turkish Music, song-text collection, Koyunoğlu Library

Giriş

Türk mûsikîsi âsârının nota yazısı ile muhafaza edilmediği yüzyıllarda mûsikî öğrenmek isteyenler bir besteyi hocasından meşk ederek usulü, nağmesi ve güftesi ile ezberlerlerdi. Mûsikî hocaları ise eseri doğru öğretebilmeleri için besteleri her dâim tam şekliyle hatırlamaları gerekmekteydi. Fakat mûsikîşinasların zihinlerinde mûsikîde ilerledikleri nispette bir süre sonra bir çok eser birikmeye başlaması güftelerin hafızada kalmasını güçleştirmekteydi. Nağmenin usul ile ezberlenmesi nağmenin unutulmasını büyük ölçüde engellerken, güfte için aynısı geçerli değildir. Çünkü gütteler mûsikînin bazı formlarında (Mi'râciyye, Mevlevî âyinleri, çok beyitli ilâhiler, kârlar gibi) çok uzundur. Tekkelerde, sarayda veya mûsikî meclislerinde yapılan uzun meşklerde, fasıllarda güfte mecmûaları mûsikîşinaslara adeta bir bellek olmuştur. Bu mecmûalar bir mûsikîşinasın talebelikten hocalığa kadar giden yolda geçtiği eserleri ihtivâ etmektedir yani herkesin kendi kişisel mûsikî belleğidir. Bu yüzyıllarda güfte mecmûaları el yazmaları oldukları sebeple kişisel kütüphanelerde muhafaza edilmiştir. Fakat matbaanın yaygınlaşması bu kitapları herkesin daha rahat ulaşacağı bir yere taşımıştır (Wright, 1992:1), (Parmaksız, 2016:1433), (Uslu, 2000:159).

XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ise güfte mecmûalarının yazılma amaçları çeşitlenmiş ve bestekârların eserlerini yayınlama ve tanıtma gibi gayelerle de bu kitaplar hazırlanmaya başlanmıştır (Behar, 2006:39).

Günümüz için ise güfte mecmûaları çok kıymetli müzikoloji kaynaklarındandır; sebebi ise bu mecmuların bestelerin doğru sözlerini, içinde bulunma ihtimali olan güfte haricindeki ma'lûmatı (nazâriyat vb.) mecmûanın yazıldığı dönemde revaçta olan eserleri, formları hatta bilinmeyen birçok bestekâr, güftekâr vb. müzik unsurunu ortaya çıkarmalarıdır.

Mecmûanın Tanıtımı

Çalışmanın konusu olan yazma eser Konya Koyunoğlu Kütüphanesi Yazma Kitaplar Bölümü 12970 numarada bulunmaktadır. Kitabın cilt sırtında "Kâr u Beste ve Semâî Mecmûası" yazmaktadır ki mecmûanın isminin bu olduğu kabul edilebilir. Kitabın 1b sayfasında sonradan rik'a ile yazıldığı görülen "Makamlara Göre Mûsikî Mecmûası (Güfteli Mecmûa) ibaresi vardır. Kitap kapağı 164 mm * 235mm, kalınlık 3 cm, sayfa ölçüleri 158mm * 230 mm, yazı boyutu 9 cm * 155 mm'dir. Cildi siyah deri, oyma zencirekli, köşebentli olup iyi durumdadır. Sayfalar aharlı olup sayfalarda filigran yoktur. Mecmûa 480 sayfadır. Mecmûada her bölümün sonunda boş sayfalar mevcuttur, bu boşlukların mecmûa sahibinin ve sonraki sahiplerinin yeni bir beste öğrenip güftesini mecmûaya ekleme ihtimaline karşı boş

bIrâkıldığı tahmin edilmektedir. Mecmûa tek bir kişinin kaleminden nesih hattı ile yazılmıştır. Sayfalar iki sütun halinde / \ şekliyle düzenlenmiştir.

Eserin içinde Koyunoğlu müzesinin mührünün içinde yazan 1913 tarihinden başka bir tarih görülmemektedir. Müzedeki diğer yazma eserlerde de aynı mühür görüldüğü için eserin yazım tarihinin 1913 olmadığı anlaşılmıştır. Mecmûadaki bestekarlar incelendiğinde kronolojik olarak en son vefat eden kişinin Zekâi Efendi (Dede) (ö.1897) olduğu görülmektedir. Bu sebeple eserin XIX. yüzyıl sonu veya XX. yüzyılın ilk yılları olduğu tahmin edilebilir.

Yazar tespiti yapılabilecek bir bulguya rastlanılmamıştır.

Mecmûa, makamlara göre tanzim edilmiş, rast makamı ile başlayıp sultânîyegâh makamı ile bitmiştir.

Metodoloji ve Sınırlamalar

Bu mecmûa sistematik müzikoloji metodu ve tarihsel metodoloji ile incelenmiştir. Çalışma müzik alanında olduğu için güfteler transkripsiyonu yapılmadan latinize edilmiştir. Okunamayan güfteler ve beyitler boş bırakılmış veya … konulmuştur. Makale hacminin büyümemesi için güfte şairleri, bestekar biyografileri, nazari bilgiler yazılmamıştır. Her başlığının altına makamla ilgili beyit yazılmış ve eserler ilk mısra'ları ile tablo halinde gösterilmiştir. Bestekar isimleri (İsmail Dede Efendi; Derviş İsmail gibi) karışık kaydedildiği için bestekar sayılarında bu eşleştirmeler yapılmamıştır. Fasılların başında yer alan beyitlerin bir kısmının Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' nin divanında olduğu tespit edilmiş, divanda olmayan beyitler dipnotta belirtilmiştir. Makam ve usul isimleri TDK yazım kurallarına göre yazılmıştır.

Bulgular ve Analiz

Tablo 1.

Mecmûada bulunan 94 makam adı ve bulundukları sayfa numaralarıyla birlikte verilen mecmûanın içindeki latinize edilmiş fihristi

Rast 2	Rehâvî 18	Sâzkâr 24	Sûzidilârâ 29	Rastıcedîd 33	Pencgâh 38
Nikrîz	Nihâvend	Neveser	Sûznâk	Pesendîde	Büzürg

45	52	58	62	68	73
Mâhur 77	Zâvil 84	Şevkidil 88	Tarzınevîn 92	Hicazkâr 96	Dügâh 100
Sabâ 104	Uşşâk 115	Beyâtî 125	Isfahan 136	Isfahanek 143	Hicaz 147
Humâyûn 157	Nişâbur 161	Nişâburek 165	Nevâ 169	Sultânîırak 178	Hüseynî 182
Hisar 193	Acem 198	Gülizâr 206	Kûçek 210	Arazbâr 214	Gerdâniye 220
Tâhir 224	Sipihr 228	Şehnâz 232	Beyâtîaraban 237	Muhayyer 241	Muhayyersünbüle 246
Bûselik 251	Sabâbûselik 258	Hicazbûselik 262	Nevâbûselik 266	Hisarbûselik 270	Acembûselik 276

Evcbûselik 281	Arazbarbûselik 285	Gerdâniyebûselik 289	Mâhurbûselik 293	Şehnâzbûselik 297	Tâhirbûselik 301
Arabanbûselik 305	Muhayyerbûselik 307	Kürdî 312	Sabâzemzeme 316	Çârgâh 320	Nevâkürdî 322
Acemkürdî 326	Muhayyerkürdî 328	Zevkutarab 330	Segâh 334	Müsteâr 340	Mâye 345
Hüzzam 348	Irak 354	Bestenigâr 360	Revnaknümâ 366	Besteısfahan 370	Sultanîhüzza m
Râhatülervâh 375	Dilkeşhâverân 379	Evc 383	Evcârâ 389	Ferahnâk 393	Şevkıcedîd

Hüzzamıcedîd	Karcığâr 398	Bûselikaşîrân 404	Hüseynîaşîrân 408	Acemaşîrân 412	Şevkutarab 417
Şevkâver 422	Şevkefzâ 426	Şetarabân 430	Sûzidil 434	Nühüft 440	Ferahfezâ 444
Tarzıcedîd 449	Yegâh 451	Sultânîyegâh 455	Mâniyât	Kûçekler	Hûzî

Rast (3a-10a)

İbtidâ râst ile buldu nizâm

Elif-i evvel-i tertîb-i makâm

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ez şevk-i tu an zülf-ü cemâl-i tu nedîdim	Rast	Hafîf	Kâr-ı Şevk	Hâce	3a	4367
Nümûneist begû-i sipihr halka-i hor	Rast	Düyek	Kâr Haydarnâme	Hâce	3b	8357
Ah ki küned kavmi beyakîn	Rast	Devr-i revân	Kâr-ı Muhteşem	Hâce	3b	208
Ehinnü sevkân ilâ diyâri	Rast	Düyek	Kâr	Hâce	4a	182
Aşk-ı tû nihâl-i hayret âmed	Rast	Hafîf	Kâr-ı Müşterek	Dede Efendi	4a	772
Müjde-i bâd ey dil ki bâ-zebân şem' râ pervâne em	Rast	Evsat	Kâr		4b	
Ey nûr-ı hudâ der -nazar ez rûy	Rast	Hafîf	Kâr	Hâce	4b	
Mişev nâ mihribân hem nefsî ey sîmten bâ-kesî	Rast	Muhammes	Kâr		5a	
Rast getirip fend İle seyretti nümâyı	Rast	Semai	Kâr-ı nâtık	Dede Efendi	5a	8827
Rast geldim mürg-zâr içre o şûhu dilkeşe	Rast		Kâr-ı nâtık		5b	8825

Derd-mend-i aşk bî-derdî nemîdâned	Rast	Devr-i hindî	Beste		6a	3287
Âmed nesîm-i subh-dem tersemki âzâreş küned	Rast	Düyek	Nakş	Hâce	6a	436
Seyr-i gül-i gülşen bî nev-hırâmest	Rast	Fer'	Nakş	Hâce	6a	10014
İmşeb ki ruheş çerâğ-ı bezm-i men bûd	Rast	Hafif	Nakş	Acemler	6b	6666
Hem kamer hem zühre vü hem müşterî der-asmân	Rast	Muhamme s	Nakş	Acemler	6b	6203
Hûşem binigâhî bered cânâne çonîn bâyed	Rast	Berefşân	Nakş	Ayintâbî	6b	
Nakştır ol hatt-ı la'linkim du mısra'dadır	Rast	Zencir	Beste		6b	
Seyr eyle o billur-beden taze firengi	Rast	Hafif	Beste	Tab'î	6b	10009
Nev-hırâmım sana meyleyledi cân bir dil iki	Rast	Hafif	Beste	Dilhayât	7a	8253
Reng-i mevc-i âb-ı zümrütten boyandı câmesin	Rast	Çenber	Beste	Zaharya	7a	8847
Nâvek-i gamzen ki her dem bağrımı pür-hûn eder	Rast	Çenber	Beste	Dede Efendi	7a	7901
Ey gözü âhû bana bilmem niçin bîgânesin	Rast	Muhamme s	Beste	Mehmet Bey	7b	4122
Cûylarla kûhsârda çağlardı kûhken	Rast	Zencir	Beste	Zekâi Efendi	7b	2852
Ey mâh-ı men der-mekteb-i men ber-ser-reh-i muntazır	Rast	Semai	Nakş	Hâce	8b	4147
Çekmiş yüzüne nikâb-ı işve	Rast	Semai	Nakş	Recep	8b	2930
Gel ey hurşîd-i tal'at bezmgâha mâha dâğ olsun	Rast	Semai		Corci	8b	
Durmaz işler tâ ciğerden hançerinin yâresi	Rast	Semai		Dede Efendi	8b	3592
Âhû biyâ mîrzem âhû biyâ	Rast	Semai		Acemler	9a	220
Dâdendem ezel-i secde ber-i rûy-i sanem-râ	Rast	Semai			9a	3106

Gelse o şûh meclise nâz u tegâful eylses	Rast	Semai		Hâfız Post	9a	4830
Bir yüzden idi yâr ile uslûb-ı muhabbet	Rast	Semai	Nakş		9b	2373
Ben vaslına ettikçe temennâyı efendim	Rast	Semai			9b	
Kâranfil zülfü nergis çeşmi gülruh yâsemendir ten	Rast	Semai		Bekir Ağa	9b	
Kûyinde aceb fîgânımla aceb gulgule yok mu	Rast	Semai		Artin	9b	7323
Jâleveş bir gonca-i ra'nâya düştü gönlümüz	Rast	Hafif	Semâi	Itrî	10a	6800

Rehâvî (11a- 12b)

Sâniyen oldu rehâvî hâvî

Feyz-i te’sîri be-kavl-i râvî

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Âteş-i sad hırmen sâde levhi bin ki	Rehâvî	Hafif	Kâr	Gulâm	11a	87
Arzın etmedğim yâre meğer yâre mi kaldı	Rehâvî	Frengifer	Beste	Kaptânzâde	11a	542
Ne edâdır bu ne kâküldür bu	Rehâvî	Muhammes	Beste	Dede Efendi	11a	
Sünbül sünbül sünbül sünbül sünbül ber-semen	Rehâvî	Muhammes	Nakş	İsmail Efendi	11b	10311
Dile mâye-i safâdır hatt-ı rûy-i yâr derler	Rehâvî	Semai		Hâfız Post	12b	3384
Portakal u turunç iki memesi	Rehâvî	Semai		Tab'î	12b	8791
Biz âlûde-i sâgar-ı bâdeyiz	Rehâvî	Semai		Itrî	12b	2412
Ger siyehi çünin büved çeşm-i tü ber-helâk-ı mâ	Rehâvî	Semai		Hâce	12b	4880

Sâzkâr (14a – 15a)

Sâzkârı neğâmât eyle hemân

Gele âgûşuna ol kâş-ı kemân[2]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bir dil olacak şeh-i hüsnün dîvânesi	Sâzkâr	Remel	Beste	İlyâ	14a	1884
Hemîşe dilde sühan elde sâzkârımdır	Sâzkâr	Zencir	Beste	Tab'î	14a	6213
Nice bir bülbül-i nâlân gibi feryâd edeyim	Sâzkâr	Semai		İlyâ	15a	8289
Biyâ ki kadd-i tü der-bâğ-cân nihâl-i menest	Sâzkâr	Semai		İlyâ	15a	2410

Sûzidilârâ (16b – 17b)

Hâlet-i şem' eyle pervâneye bak

Cismi bir sûz-i dilârâ eyle yak[3]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Çîn-i geysûsuna zencîr-i teselsül dediler	Sûzidilârâ	Hafif	Beste		116b	3052
Kemân-ı aşkını çekmek o şûhun hayli müşkilmiş	Sûzidilârâ	Darbeyn	Beste		116b	7101
A gönül cur'amıyız ka'r-ı penâh eyleyelim	Sûzidilârâ	Semai			117b	97
Âb u tâb ile bu şeb hâneme cânân geliyor	Sûzidilârâ	Semai			117b	4

Rastıcedîd (18b – 19b)

Mutrıb etmekte iken güft ü şenîd

[2] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[3] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Rast buldu bu makamda cedîd[4]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Nâvek-i gamzen ki her dem bağrımı pür-hûn eder	Rastıcedîd	Çenber	Beste	Dede Efendi	18b	7901
Zannetme ol gül-i alin vefâyadır	Rastıcedîd	Remel	Beste	Numan Ağa	18b	11653
Çeksem o şûhu sîneye hülyâlarım gibi	Rastıcedîd	Hafif	Beste		18b	2932
Bâ-tû yekdem baht-ı bed hem-dem nemîsâzed merâ	Rastıcedîd	Semai		Dede Efendi	19b	1241
La'lin var iken nûş edemem ba'de-i nâbı	Rastıcedîd	Semai	Nakş	Numan Ağa	19b	

Pencgâh (21a – 23b)

Pencgâh ile edip istînâs

Zevk-ı bî-gâye bulur penç havâs

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Nem-i Tüvân bi-cefâ kat'ı dost dâri	Pencgâh	Hafif	Kâr-ı murassa'	Hâce	21a	
Sabâ nesîm-i gül bûy-ı semen dâred (II:26a)	Pencgâh	Darb-ı türkî	Kâr		21a	
Yûsuf nebûd çun tû der nîgû	Pencgâh	Fâhte	Kâr	Hâce	21b	
Her tû nazar ber tû kerd cânım bâzâye bostân nereft	Pencgâh	Nim sakîl	Kâr		22a	
Şodem nezdîk-i ân be kû dilem râhvân nekerd	Pencgâh	Sakîl	Kâr		22a	
Pây-i yâre düşmeye ağyârdan nevbet mi var	Pencgâh	Çenber	Beste	Itrî	22b	8718
Hem sohbet-i dildâr ile mesrûr idik evvel	Pencgâh	Frengifer	Beste	Itrî	22b	6210

[4] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Bî-tü nefesi hoş nezedem hoş neşistem	Pencgâh	Aksak Semaî	Semâi	Hâce	23b	2406
Be devr-i lâle kadeh-gir ü bi riyâ mibâş	Pencgâh	Semai	Nakş	Hâce	23b	
Müştâk-ı lebet şeker furûşân	Pencgâh	Semai	Nakş	Acemler	23b	7814

Nikrîz (24b – 28a)

Mutrib-i hâme eder sad cevelân

Semt-i nikrîze gidince raksân

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Sünbül sünbül sünbül sünbül sünbül ber-semen	Nikriz	Muhammes	Kâr	Hâce	24b	
Gelince çeşmine cânâ şarâb-ı nâb senin	Nikriz	Çenber	Beste	Yusuf Çelebi	24b	4766
Erbâb-ı sûz eylese de hande bir zaman	Nikriz	Hafif	Beste	Hafız Rıfat	24b	3893
Tulu'-ı subh keşîde mîmaned	Nikriz	Türkî darb	Nakş	Haşim Bey	25a	
Melul olmak neden ey dil şarâb-ı erguvân yok mu	Nikriz	Çenber	Beste	Hasan Efendizâde	25a	
Berâ-yı ta'ne-i mâ în heme çi der cûşend	Nikriz	Semai	Nakş	Hâce	26b	1559
Meclis-i meyde sâkıyâ bana ne gül ne lâle ver	Nikriz	Semai	Nakş	Kassamzâde	26b	7524
Merâmım sanma bilmez bilir ol mâhım neden sonra	Nikriz	Semai	Nakş	Osman Ağa	26b	7608

Nihâvend (28a – 29b)

Mutrib ettikçe nihâvendi sürûd

Bûy-ı te’sîri verir nağme-i ‘ûd

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:

Güzeşt arzû ez-had serv-i nâz be-bûs-ı pây-ı tu mârâ	Nihâvend	Devr-i hindî	Kâr-ı kavl-i arabân	Hâce	28a	5895
Bağda meyler içilip nâle eyler neyler	Nihâvend	Muhammes		Hâfız	28a	956
Bağ-ı hüsnün goncesinden andelîb nâ-tuvân	Nihâvend	Çenber			28a	
Rûz gard bud yâr-i men	Nihâvend	Devr-i hindî	Nakş	Acemler	28b	8932
Dehânın gonca-i ra'nâ ruhun bâğ-ı melâhattır	Nihâvend	Nim devir	Beste	Haham	28b	
Ka'be peymây-ı muhabbet ger be-sahrâ begozer	Nihâvend	Hafif	Beste	Hâce	28b	
Kande varam sâye-i ser-blendim var iken	Nihâvend	Hâvî	Beste	Corci	28b	
Dil-i âşüftemiz şimdi yine bir nev-civân ister	Nihâvend	Semai		Hâfız	29b	3417
Rencîde sakın olma nigâh eylediğimden	Nihâvend	Semai	Nakş		29b	8841
Sebz-i kendumi sebz-i kendumi dil hâb berî cânem	Nihâvend	Semai	Nakş	Acemler	29b	

Neveser (31a – 32a)

Neveser olsa sadâ-yı bülbül

Eski nâzını bIrâkır elden gül[5]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Nasıl edâ bilir ol dilber-i fedâyı görün	Neveser	Zencir	Beste	Dede Efendi	31a	3493
O nihâl-i nâzın âyâ saran âşinâsı var mı	Neveser	Berefşân	Beste	Hâfız Efendi	31a	8519
Mecliste bu revnak bu şetâret sana mahsus	Neveser	Semai		Hâfız Efendi	32a	7531

[5] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Diyemem sîne-i berrâkı semenden gibidir	Neveser	Semai	Nakş	Dede Efendi	32a	3493

Sûznâk (33a – 34b)

Düşeli dilber mutrıbdan uzak

Sûznâk etti beni nâr u firâk[6]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Müştâk-ı cemâlin gece gündüz dil-i şeydâ	Sûznâk	Darbeyn	Beste	Dede Efendi	33a	7813
Sînede bir lahza ârâm eyle gel cânım gibi	Sûznâk	Devr-i kebir	Beste	İsmail Efendi	33a	10040
Rûz u şeb âh eylemekten çâk çâk oldum yeter	Sûznâk	Muhammes	Beste	Küçük Mehmet Ağa	33a	8934
Bezm-i ağyâre varıp zevk u safâ niyetine	Sûznâk	Çenber	Beste	Ahmet Ağa	33a	1584
Nesin a güzel nesin sen hûrî mi ya melek misin	Sûznâk	Semai	Nakş	Dede Efendi	34b	8213
Kapılır her gören ol şûh-i cihân-aşûbu	Sûznâk	Semai		Küçük Mehmet Ağa	34b	6995
Cânâ firâk-ı aşkın ile sûznâkinim	Sûznâk	Semai	Nakş	Dede Efendi	34b	2714
Ey dil vuslat-ı cânân sana düşmez	Sûznâk	Semai		Küçük Mehmet Ağa	34b	4055

Pesendîde (36a – 37a)

Hicriyle ağlama ey dîde-i ter

Sana bir şûh pesendîde yeter[7]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:

[6] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[7] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Her ne dem sâkî elinde sâğar-ı işret gelir	Pesendîde	Çenber	Beste		36a	6305
Ne zaman ol gözü mestâne gelir hâtırıma	Pesendîde	Hafif	Beste	Mehmet Ağa	36a	
Ey nâmedâr fazl u hez	Pesendîde	Remel	Beste	Hâfız Efendi	36a	
Ey âfet-i âşık-âzâr	Pesendide	Semai		Derviş İsmail	37a	3991
Oldukça mevc-i hîzim dîde-i girîbân	Pesendide	Semai		Hâfız Efendi	37a	
Zîver-i sîne edip rûh-i revânım diyerek	Pesendide	Semai			37a	11705

Büzürg (38b – 39b)

Büzürg âğâz edince cânân

Büzürg ü küçüğü eyler hayrân[8]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Hûbân seninle leyl ü nehâr istinâs eder	Büzürg	Berefşân	Beste	Sâdık Ağa	38b	6486
Aşkınla havâlandım bi-lâneliğim gel gör	Büzürg	Hafif	Beste		38b	736
Hüsnüne ser-te-ser âlem gerçi âşıktır beyim	Büzürg	Semai		Sâdık Ağa	39b	6532
Tövbeler ettim ise cürm ü hata bir iki üç	Büzürg	Semai		Sâdık Ağa	39b	10710

Mâhur (40b – 42b)

Zühre ile negamât-ı mâhûr

Kızdırıp deffini mâhun tef-i hûr

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:

[8] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Gül bî-ruh-i yâr hoş nebâşed	Mâhur	Hafif	Kâr	Hâce	40b	5590
Açıldı hevâ seyr-i çemenzâr gerekdir bu ahd-i safâda	Mâhur	Darbeyn	Beste	Hasan Ağa	40b	
Teşrîf-i kudûmun gözetir şevk ile cânım	Mâhur	Remel	Beste		40b	
Tâ-be-key sînemde câ etmek cefâ vü kîneye	Mâhur	Devr-i kebir	Beste	Dilhayat	41a	10539
Ey gonce-dehen hâr-ı elem cânıma geçti	Mâhur	Hafif	Beste	Dede Efendi	41a	4090
Bir âfet-i meh-peyker ile nüktelerim var	Mâhur	Remel	Beste	Bekir Ağa	41a	1756
Ey gözleri âhû bana niçin bîgânesin	Mâhur	Muhammes	Beste	Mehmet Bey	41a	4122
Yaktı o lale ruh beni hüsn-i çerâğına	Mâhur	Semai		Bekir Ağa	42b	11075
Yine zevrak-ı derûnum kırılıp kenâre düştü	Mâhur	Semai		Derviş İsmail	42b	11504
Gösterip rûyin esîr-i la'l-inâb ettin beni	Mâhur	Semai		Mehmet Ağa	42b	5392
Beni çün kendine ol serv-i revân bende bile	Mâhur	Semai		Bekir Ağa	42b	1407

Zâvil (44a – 45a)

Eder ısgâ-yı sadâ-yı zâvil

Hüzn ü endûhı gönülden zâ'il

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bezm-i âlemde meserret bana cânân iledir	Zâvil	Çenber	Beste		44a	1585
O gülden nâzik endâmım dayanmaz nâle vü âha	Zâvil	Muhammes	Beste		44a	

Bulunmaz nev-civansın hem-dem ağyârsın hayfâ	Zâvil	Semai		Küçük Mehmet Ağa	45a	2569
Olmuş nişân-ı tîr-i muhabbet civân iken	Zâvil	Yürük Semai			45a	8848

Şevkidil (46a – 47a)

Olur evvel yâr ile nûş bâde

Bâde-i şevk-i dil üftâde[9]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Niçin pinhân edersin rûyini ey şûh-i nâzende	Şevkidil	Çenber	Beste	Abdullah Ağa	46a	8324
Çektiğim cevr ü cefâlar hep senincün sevdiğim	Şevkidil	Hafif	Beste	Abdullah Ağa	46a	
Aman aman yetişir bu edâların zâlim	Şevkidil	Semai	Ağır Semai		47a	
Nice bir yakılam tâb-i ruhun mehveşine	Şevkidil	Yürük Semai	Yürük Semai		47a	

Tarzınevîn (48a – 49a)

Celb-i uşşâk için ol yâr-ı güzîn

Nağme-i sâz olmadı tarz-ı nevîn[10]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ömrün efzûn olsun ey şâhen-şehi âlîhimem	Tarzınevin	Hafif	Beste	Haşim Bey	48a	8627
Ey şâh-ı zamân kıl beni lutfun ile mesrûr	Tarzınevin	Firengifer	Beste	Haşim Bey	48a	4263
Reşk eder ey gonce-i zîbâ gül ü şebbû sana	Tarzınevin	Semai		Haşim Bey	49a	8857

[9] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[10] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Şâd eyledi cân ü dilimi şâh-ı cihânım	Tarzınevin	Semai		Haşim Bey	49a	10338

Hicâzkâr (50a – 51a)

Etme nağme-i hicâzkârı dil

Ka'be-i vatana olmaz nâil[11]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ey şâh- cihân bende-i fermân berg-i âlem	Hicazkâr	Remel	Beste	Sâlih Efendi	50a	
Ey şehenşâh-ı cihânârâ-yı nev tarz-ı usûl	Hicazkâr	Devr-i kebir	Beste	Ser-müezzin Sadullah Efendi	50a	4281
Ey şâhsüvârda meydân-ı fesâhat	Hicazkâr	Semai		İsmail Efendi	51a	
Ârâm edemez gönlüm, gönlüm edemez ârâm	Hicazkâr	Semai		Şehr-i yârî evvel	51a	498

Dügâh (52a – 53a)

Etse tahrîk-i dügâh ile negam

İki telliye döner şakk-ı kalem

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
İzârın gül gül olmuş bûseden dil dağ-dağındır	Dügâh	Çenber	Beste	Es'ad Efendi	52a	6787
Berk-i gül ey gonce-fem sen gibi ter-dâmen midir	Dügâh	Devr-i kebir	Beste	Tab'î	52a	1563
Nigâh-ı lutf ederek sana hayran olduğum bilsen	Dügâh	Devr-i revân		Tab'î	52a	
Nedir ol cünbüş-i nâdide o cân sûz nigâh	Dügâh	Semai		Tab'î	52a	8171
Üftâdeliğim olma rûşen ten içindri	Dügâh	Semai		Kutucuzâde	53a	
Der yemeni pîş-i meni	Dügâh	Semai		Es'ad Efendi	53a	3311

[11] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Hâl-i siyeh-i gerden-i nâzik terindedir	Dügâh	Semai		İsmail Efendi	53a	
Sayd eder bin dili bir dâm ile zülf-i siyâhın	Dügâh	Semai		Es'ad Efendi	53a	9245

Sabâ (54b – 58a)

Ger mugannî ede âheng-i sabâ

Devha-ı dilde olur gonçe-güşâ

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Nûş-i leb der resid hûş bebord ez hüsün	Sabâ	Nim sakîl	Kâr	Hâce	54b	
Tû âftâb mağrûr-u husn hûş-ten	Sabâ	Hafif	Kâr	Hâce	54b	
Nâga-i leylî nedâred ser beher hâr âvered	Sabâ	Hafif	Nakş	Hâce	55a	7582
O şûhun ey gönül düşnâm-ı la'l-i telh-bâr olmaz	Sabâ	Çenber	Beste	Tâhir Efendi	55a	8543
Yek-be-yek gerçi murâd-ı dili takrîr ettim	Sabâ	Hafif	Beste	Dilhayât	55a	11266
Gülsitân-ı nakş-ı hüsnünden baharistân yazar	Sabâ	Devr-i kebir	Beste	Zaharya	55b	5701
Meyl eylese ağyâre anı sanma vefâdır	Sabâ	Remel	Beste	Tulum Abdî	55b	7706
Bulundu bûseye yok yârin izni gelmeden	Sabâ	Semai		Tâhir Efendi	57a	1650
Tâze şukûfelerle dolup bostânımız	Sabâ	Semai			57a	
Dilem rubûde-i ân şûh-i fettânest	Sabâ	Semai	Nakş	Bekir Ağa	57a	3385
Gûş etti nâyo nâlelerim nâze başladı	Sabâ	Semai			57b	5566
Cefâya ey büt-i nevreste tâkâtim var yok	Sabâ	Semai	Nakş		57b	2792
Yârim çü kadeh-be dest gired	Sabâ	Semai	Nakş		57b	
Dîde eger beğayr-i tû yâ digerî nazar kuned	Sabâ	Semai	Nakş		57b	
Dâim dil-i mâ nâd-i alî mîgûyed	Sabâ	Semai	Nakş		58a	

Uşşâk (59b – 63a)

Olur ey zâhid-i bî-tabʿ ü mezâk

Mûsıkîden mütelezziz ʿuşşâk

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Dil esîr-i kâkül-i ham der ham-i ân genç küleh	Uşşâk	Hafif	Kâr	Hacı Sadullah Ağa	59b	3392
Bahâr geldi dahî seyr-i gülşen eylemedik	Uşşâk	Çenber	Beste	Hâfız Efendi	59b	1009
Hâl-i ruhunda murg-ı humânın gıdâsıdır	Uşşâk	Darbeyn	Beste	Şeydâ Hâfız	60a	
Cam-ı la'lin sub pey-â-pey hâtır-ı mestâne yap	Uşşâk	Çenber	Beste	Zaharya	60a	2708
Dil nâle eder bülbül-i şeydâ revîşine	Uşşâk	Darb-ı Fetih	Beste	Dede Efendi	60a	3340
Ney nevâ eyler keman inler döğer def sînesin	Uşşâk	Hafif	Beste	Çorbacızâde	60a	8264
Kâküldeki bu müşk hotâ ü hindde yok	Uşşâk	Berefşân	Beste	Zaharya	60b	
Pâdişâh-ı işvesin iklim-i hüsn ü ân senin	Uşşâk	Semai	Nakş	Tâhir Efendi	62a	8702
Resîdem ber sevdâ-yı leylî	Uşşâk	Semai		Acemler	62a	
Handân leb- tû berk-i gül mîmând	Uşşâk	Semai	Nakş	Acemler	62a	
Cemâlin gülşeninde bu saâdet	Uşşâk	Semai		Es'ad Efendi	62b	2799
Gâhî ki eder turrası dâmânını çîde	Uşşâk	Semai	Nakş	İsmail Efendi	62b	4503
Hayli dem zencîr-i zülf-i aşkının meftûnuyum	Uşşâk	Semai		Bekir Ağa	62b	6167
Ruh-i nâbî mey-i nâb ile kaçan gül gül olur	Uşşâk	Semai	Nakş		62b	8872
Bâğ-ı âlemde o gül-ruhsâre şebnem olmadık	Uşşâk	Semai			63a	

Beyâtî (64b – 68b)

Eder oldukça dü-beyt âvâze

Köhne ebyâtı bayâtî tâze

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ger şeved ber-men müyesser dîde ez dîdâr-ı tû	Beyâtî	Hafif	Kâr	Hâce	64b	
İnkabil inkabil min min a'şıku'l-uşşâkı küllihumû	Beyâtî	Sakîl	Kâr	Hâce	64b	
Nâle etmezdim mey-i aşkınla pür cûş olmasam	Beyâtî	Çenber	Beste	Nâzîm	65a	7855
Sünbül sünbül-i siyeh	Beyâtî	Muhammes	Beste	Hâce	65a	
Hattı zâil etti husnünü ben fâşedeyim dahî	Beyâtî	Sakîl	Beste	Nâzîm	65a	
Değil câm-ı mey açıldı gül-i bâğ-ı tarab şimdi	Beyâtî	Nîm Devir	Beste	Nâzîm	65a	3189
Bir gonce-i femin yâresi vardır ciğerimde	Beyâtî	Hafif	Beste	Dede Efendi	65b	1922
Hevâ-yı aşkına elbet düşerdi muşk-i hatâ	Beyâtî	Hâvî	Beste	Mehmet Bey	65b	6370
Ey gamze söyle zahm- dilimden zebânım ol	Beyâtî	Hafif	Beste	Azîz Efendi	65b	4082
Sînede her gamze-i şimşîrden bir yâre var	Beyâtî	Muhammes	Beste	Küçük Hâce	65b	10041
Bu rütbe derd-i firâkın edip esir beni	Beyâtî	Çenber	Beste	Mehmet Bey	66a	2598
Gonce-i hurşîdine şebnem kadar yâr olmadık	Beyâtî	Devr-irevân	Beste	Mehmet Bey	66a	
Ol gül-i gülzârı bâd-ı mihnet bulmasın	Beyâtî	Devr-i kebir	Beste	Hâfız Zekâî	66a	8467
Dîdî çi kerdî yâr çi kerdî	Beyâtî	Semai	Nakş	Acemler	67b	
Söyle güzel rûh-i musavver misin	Beyâtî	Semai	Nakş	Azîz Efendi	67b	10190
Sabâ o gonce-i zîbâ gelir mi gelmez mi	Beyâtî	Semai		Na'lçezâde	68a	
Dil-i âşıkların bend etmede bir pehlivansın sen	Beyâtî	Semai		Sâlih Ağa	68a	3416
Ârâm edemem yâre nigâh eylemedikçe	Beyâtî	Semai		Azîz Efendi	68a	495

Meclismiz kûşe-i meyhânedir	Beyâtî	Semai	Nakş	Musallî	68a	7623
Cânâ seni ben mihr-i vefâ sahibi sandım	Beyâtî	Semai	Nakş	Mikâil	68b	2738
Seherde gelip gülşene bülbül zâr	Beyâtî	Semai		Zekâi Efendi	68b	
Fikr-i la'lin her kaçan bu kalbi şeydâdan geçer	Beyâtî	Semai	Nakş	Zekâi Efendi	68b	

Isfahan (70a – 72b)

Isfahân olsa murabbaʿ-beste

Çâr-bâg içre olur gül-deste

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Leyle-i zülfün dil-i mecnûn olu dîvânesi	Isfahan	Çenber	Beste	Zaharya	70a	7402
Gel ey nesîm-i sabâ hatt-ı yârdan ne haber	Isfahan	Zencir	Beste	Itrî	70a	4726
Şöhret-i hüsnüne erbâb-ı sühandır bâis	Isfahan	Darbeyn	Beste	Cerrahpaşa Müezzini	70a	
Eşyân murg-ı dil-i zülf-i perîşânındadır	Isfahan	Hafif	Beste	Corci	70a	
Kande varsa âşık-ı bîçâre cânın arar	Isfahan	Çenber	Beste	Corci	70b	
Sîne-i pür şevkıme meyhâneler reşk eylesin	Isfahan	Devr-i kebir	Beste	Tulum Abdî	70b	
Leysetü'l galbi mine'l aşkı cefâü fi'l-vâd	Isfahan	Devr-i Revân	Beste	Zekâi Efendi	70b	
Salınıp serv-i hırâmım âşıka bûy gösterir	Isfahan	Hafif	Beste		70b	
Nâfe-i müşk-i hoten-i turra ki olmaz hembû	Isfahan	Semai	Nakş	Cemil Bey	72a	
Kârâr etmez gönül murgı bu bâğın değme şâhında	Isfahan	Semai	Nakş	Cemil Bey	72a	7033
Yâ Rab kime feryâd edeyim yârin	Isfaha	Semai			72a	11015

elinden	n					
Âh eylediğim serv-i hırâmânın içindir	Isfahan	Semai			72b	191

Isfahanek (73b – 74b)

Isfahanekle açılmış leb-i yâr

Başka gül koklamasın bülbül-i zâr[12]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bir ben gibi ol âfete üftâde mi var	Isfahanek	Remel	Beste	Mehmet Ağa	73b	1812
Serde dâğ-ı iştiyâkı tâzeler bir tâze mâh	Isfahanek	Darbeyn	Beste	Mehmet Ağa	73b	9690
Âhüvân üftâde olmuş dîde-i mahmûruna	Isfahanek	Semai		Hafız Abdullah Ağa	74b	226
Cânâ sevdimse seni fıkr-i visâl eylemedim ben	Isfahanek	Semai		Mîr Mustafa	74b	9869

Hicâz (75b – 79a)

Râh-ı tahkîkde bî-kayd-ı mecâz

Huzzî-i nâka-ı çeng oldı hicâz

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Sihri kâ kâ mukbil gülbîrûn şod ez-bostân	Hicaz	Devr-i hindî	Kâr	Hindliler	75b	9282
Hezar şükür ki yâr-i diğer cemâl-i tü didem	Hicaz	Sakîl	Kâr	Hâce	76a	
Tâ-be-key sîûz-i gamınla dertli sînem dağlayım	Hicaz	Darbeyn	Beste	Küçük Hâce	76a	10540
Ey çeşm-i âhû hicr ile tenhâlara saldın beni	Hicaz	Düyek	Nakş	Dede Efendi	76a	4046

[12] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Düşmesin msikin gönüller zülf-i anber- bûlere	Hicaz	Çenber	Beste	Cemil Bey	76a	3687
Câm-ı aşkınla hemân şûrîde-ser bir ben miyim	Hicaz	Zencir	Beste	Sadullah Ağa	76b	2705
Olmada diller rubûde gamze-i câdusuna	Hicaz	Hafif	Beste	Halim Ağa	76b	8477
O Mâhitâbı aceb gösterir mi bana felek	Hicaz	Zencir	Beste	Dede Efendi	76b	8510
Düşse zülfünden Irâk ruhsâr-ı cânân üstüne	Hicaz	Muhammes	Beste	Cerrahpaşa Müezzini	76b	3690
Ser dâğ-ı gönül taze açılmış gülümüzdür	Hicaz	Semai	Nakş	Şeydâ Hâfız	78a	9683
Güller kızarır şerm ile ol gonce gülünce	Hicaz	Semai	Nakş	İbrahim Ağa	78a	5662
Cihanı hüsnüne meftûn eden şûh-i cihânsın sen	Hicaz	Semai		Zaharya	78b	2836
Kul oldum bir cefâkâre cihân bağında gül-femdir	Hicaz	Semai		İbrahim Ağa	78b	7291
Tâkat mı gelir sevdiğim ol işve vü nâze	Hicaz	Semai		Tab'î	78b	10563
Dolanam şem'ine pervâne gibi ben senin âh	Hicaz	Semai	Nakş	İsmail Efendi	79a	3511
Yine neş'e-i muhabbet dil ü cânımı etti şeydâ	Hicaz	Semai	Nakş	Dede Efendi	79a	11484
Ben âşıkam ol yâre ne derlerse desinler	Hicaz	Semai	Nakş	İbrahim Ağa	79a	

Uzzal (79b)

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Cennet rûy-ı zemîn bâğ-ı huseyn eyâdest	Uzzal	Semai	Nakş		79b	

Humâyûn (80b – 81b)

Negamât itse hümâyûnda karâr

Görünür bâl-i hümâ mûsîkâr

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ey ki dostân âşıkam âşık-ı zârem çi kunem	Humâyûn	Hafif	Kâr	İbrahim Paşa	80b	4169
Ol kaşı kemânla heman bayıla kaldım	Humâyûn	Hafif	Beste	Seyyid Âkil	80b	
Hasret-i rûyinle giryân olduğum demdir bu dem	Humâyûn	Çenber	Beste	Mustafa Ağa	80b	6021
Şeb cunûn-ı dil dimâgam râ perîşân-kerde bûd	Humâyûn	Semai	Nakş	Seyyid Nuh	81b	10384
Neyleyin sahn-ı çemen seyrini cânânım yok	Humâyûn	Semai	Nakş	Hacı Sadullah Ağa	81b	7833
Kâmilü'l-me'ânî vaslihi nusubî	Humâyûn	Semai	Nakş	Arabî	81b	

Nişâbur (82b – 83b)

Edecek ʿazm-i reh-i nîşâbûr

Oldu şeh-râh-ı negam nakş-ı sutûr

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bakışın diller çeker bu ne gamzeli bakıştır	Nişâbur	Çenber	Beste	Na'çe	82b	
Yâsemindir hattı ya gül ikiden hâli değil	Nişâbur	Devr-i kebir	Beste	A'mâ	82b	
Dil fikr-i lebin cânda nihân eylemek ister	Nişâbur	Semai	Nakş	Derviş Hüseyin	83b	
Teşrîfin ile hânemi reşk-i âram eyle	Nişâbur	Yürük Semai	Yürük Semai		83b	

Nişâburek (84b – 85b)

Bir terennümle nişâburekten

Va'di vuslat alınır…..[13]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Sünbül sünbül-i siyeh	Nişâburek	Muhammes	Nakş	Abdülhalim Ağa	84b	
Her ne dem bir bûse etsem iltimâs	Nişâburek	Semai		Sâlih Ağa	85b	6303
Âh etmez idim sabra dili râm edebilsem	Nişâburek	Yürük Semai	Yürük Semai	Sâlih Ağa	85b	185

Nevâ (86b – 88a)

Olur âğâz-ı nevâ rûha gıdâ

Dinlese ʿâşık-ı bî-berg ü nevâ

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Gülbün-i ıyş mîdemed sâkî-i gül'izâr kû	Nevâ	Sakîl	Kâr	Itrî	86b	5596
Tuhfe-i merhem negîred hatır-ı efkâr-ı mâ	Nevâ	Hafif	Kâr	Hâce	86b	
Yine bir dilbere dil kendini hayrân edecek	Nevâ	Devr-i kebir	Kâr	Tab'î	87a	
Mahbûbî safâ	Nevâ	Sakîl	Kâr		87a	
Gönlümü vîrân edip a'dâyı dilşâd eyleme	Nevâ	Çenber	Beste	Küçük İmam	87b	
Dil verdim ol periye nihân gördüğüm gün	Nevâ	Sakîl	Beste	Hafız Post	87b	3460
Ne dem ki kasd-ı dile tîğ-ı hûnfeşân çekilir	Neva	Zencir	Beste	Tosunzâde	87b	
Piyâleler ki o ruhsâr-ı âle ter getirir	Neva	Zencir	Beste	Itrî	87b	8789
Zeyn eden bâğ-ı cihânı gül müdür	Neva	Muhammes	Beste	Dede Efendi	88a	11696

[13] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

bülbül müdür						

SultânîIrâk (90a – 91a)

Kârı sultân-ı ʿIrâk olsa bile

İştihâr âfet olur cân ü dile

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bu hüsn-i behcet ile sana naz lâzımdır	SultânîIrâk	Zencir	Beste	Halim Ağa	90a	2545
Cüdâyım gülşen-i kûyınden ol gül kande ben kande	SultânîIrâk	Nîm Devir	Beste	Mehmet Ağa	90a	2857
Görse edemez dil seni ârâma tahammül	SultânîIrâk	Semai	Nakş	Küçük Mehmet Ağa	91a	5357
Gerdâna nakş-ı bûse-i gülgûn yapıştırır	SultânîIrâk	Semai		Abdülhalim Ağa	91a	4877

Hüseynî (92a – 96a)

Ger hüseynîyi bileydi zühhâd

Gayrı etmezdi yezîdâne ʿinâd

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Şaha zi lutf eğer nazar, ı, sûy, ı mârâ devâ küni	Hüseynî	Muhammes	Kâr	Hâce	92a	10348
Her kuhki şeker rebezed	Hüseynî	Hafif	Kâr	Hâce	92a	
Nehem zebânî kiyek zemânî bedû şomâr gamî ki dârem	Hüseynî	Düyek	Kâr	Hâce	92b	
Hây-i arefe hûn kerdem şebî hicre tû dâğ-ı hîşân	Hüseynî	Muhammes	Kâr	Hâce	92b	
Hîz becelev âb deh cânım	Hüseynî	Nim sakîl	Kâr		93a	
Sûy-ı men ân serv-i nâz cânım	Hüseynî	Sakîl	Kâr		93a	
Ey murg-ı sihr ışk-ı zi-pervâne beyâmûz	Hüseynî	Türkî darb	Nakş	Osman	93a	

				Dede		
Cemâlin âteşi câmıyla bir şem'i şebistândır	Hüseynî	Çenber	Beste	Zaharya	93b	2797
Nigâha ruhsat olmuş neyleyim ol âfitâbımdan	Hüseynî	Çenber	Beste	Kürkçü	93b	8331
Şarâb içmiş kalan gözden o demde eşk-i hasrettir	Hüseynî	Hâvî	Beste	Nazîm	94a	
Senin'çün hâb-u râhat çeşm-i giryânıma düşmandır	Hüseynî	Zencir	Beste	Bekir Ağa	94a	9599
Leşker keşid aşk-ı dilem terk-i cân	Hüseynî	Muhammes	Nakş	Hâce	94a	
Derd-i hicrâne tabîbim bir devâ bilmez misin	Hüseynî	Muhammes	Beste		94a	3253
Çeşm-i bed-keş be çeşm-i mestet ne resed	Hüseynî	Semai	Nakş	Hâce	95b	2967
Âşık-ı gam dilrubâsız olmaz	Hüseynî	Semai	Nakş	Sâdık Ağa	95b	
Tal'atın devr-i kamerde mihr-i âlem-tâb eder	Hüseynî	Semai	Nakş	Zaharya	95b	10570
Bilir murâdımı dilber lisâna gelmese de	Hüseynî	Semai		Bekir Ağa	95b	
Gönüller uğrusu bir yâr-i bî-amânımvar	Hüseynî	Semai	Nakş	Kâra İsmail Ağa	96a	5243
Ey şeh-i kişver-i nâz ü nahvet	Hüseynî	Semai		Sâdık Ağa	96a	4271
Mutrıb ele al sâzını kıl nağme dem-sâz	Hüseynî	Semai			96a	

Hisâr (97b – 98b)

Negamât ile edüp ʿazm-i hisâr

Oldu dil sûr-ı neşâta dizdâr

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Câm-ı la'lindir senin âyîne rûy-ı enverin	Hisar	Nîm Devir	Beste	Itrî	97b	2710
Gubâr-ı hâk-i pâyin çeşmime kuhl-ı	Hisar	Zencir	Beste	Çiroz Mehmet	97b	5542

cevâhirdir				Ağa		
Dil-i pür ızdırâbım mevc-i seyl-âbdır sensiz	Hisar	Semai		Itrî	98b	3427
Havâ güzel yine gülşende gösteriş günüdür	Hisar	Semai		Dede Efendi	98b	6102
Çeşmân-ı tû âhuvân âhû gîrend	Hisar	Semai	Nakş	Nazîm	98b	
Nevreste sehî serv kaddin pek küçücüktür	Hisar	Semai			98b	

Acem (100a – 103a)

Bezmgâh içre mey-i savt-ı ʿacem

Ke’s-i tanbûrı ider sâgar-ı Cem

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Nâd-i aliyyem mazharu'l-acâyib	Acem	Hafif	Kâr	Hâce	100a	
Gül zi sünbül sâyebân dâred	Acem	Muhammes	Kâr	Hâce	100a	
Nâzem beçeşm-i hod	Acem	Hafif	Kâr	Hâce	100b	
Bir şeh ki tâc-dârân olmakta hâk-ı râhı	Acem	Fahte	Nakş		100b	2269
Nazzâre kıl gönül o büt-i mâh-tal'ate	Acem	Hafif	Beste		101a	8278
Ol kim misâl-i hâle meh-i mihribânı var	Acem	Muhammes	Beste	Nazîm	101a	8474
Sabâ ki dest ura ol zülfe müşk-nâb koKâr	Acem	Hafif	Beste	Hasan Ağa	101a	8982
Bâde keşî câm-ı nâz çeşm-i siyâhın mıdır	Acem	Semai		Itrî	102b	
Meclisde gece kâmet-i cânâne sarılsam	Acem	Semai			102b	
Ez yâr-ı vefâ-bâyed hûbi beçikâr âyed	Acem	Semai	Nakş	Hâce	102b	

Ruhlerin seyredelim berk-i gül-i ter yerine	Acem	Semai		Kadri	103a	8876

Gül'izâr (104a – 105a)

Leb-i dil-ber müterennim oldu

Gül ʿizârı mütebessim oldu

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Beste-i zencîr-i zülfündür gönül ey dilrubâ	Gülizâr	Zencir	Beste	İsak	104a	1566
Dağ-dâr-ı tîr-i gamzendir gönül ey neh-cebîn	Gülizâr	Hafif	Beste	İsak	104a	3114
Bir hoş-hırâm taze civân aldı gönlümüz	Gülizâr	Semai		İsak	105a	2068
Bileydi derd-i derûnum o fitenci dilber	Gülizâr	Semai		İsak	105a	1647

Kûçek (106a – 107a)

Nağme kim beslemedir kûçekden

Oldu bir şuʿbe ile perde-şiken

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bâzem nûyed lutf-ı tûem dûstân resîd	Kûçek	Çifte Düyek	Kâr	Şah Abbas	106a	
Aldanma aşkın ey dil-i zâr ibtidâsına	Kûçek	Hafif	Beste	Bekir Ağa	106a	
Meyl edeli o gonce-femin dil edâsına	Kûçek	Semai		Bekir Ağa	107a	
Ne ki şûh tûçûn hem mey ve hem meyhâne	Kûçek	Semai	Nakş	Bekir Ağa	107a	

Arazbâr (108a – 109b)

Kıl ʿarazbâr ile ʿaşkı inhâ

ʿArz-ı bâr olmasın ol şûha dilâ

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Înçe çeşmest în çi ebruvân çehre cemâl	Arazbâr	Muhammes	Kâr	Itrî	108a	
Her ne dem hûbân ile bezme o verd-i ter gelir	Arazbâr	Çenber	Beste	Ser-müezzin Sadullah Efendi	108a	6304
Serhûş olurum la'l-i leb-i yâr eklese	Arazbâr	Remel	Beste	Gürcü	108a	
Ol perîveş kim melâhat mülkünün sultânıdır	Arazbâr	Muhammes	Beste	Derviş İsmail	108b	8492
Bezm-i ağyâre ne dem ol şûh-i sîmîn-ten gider	Arazbâr	Muhammes	Beste	Sadullah Efendi	108b	1583
Gönül ki sînede sensiz garîb imiş cânâ	Arazbâr	Zencir	Beste	Nazîm	108b	
Zülfüne bâ-bend olan üftâdenin vay hâline	Arazbâr	Semai		Halim Ağa	109b	
Derdim bana kâr eyledi dermâna el ermez	Arazbâr	Semai	Nakş	Derviş İsmail	109b	3259
Tâ nâm cemâl-i yâr-ı bürdim	Arazbâr	Semai		Hâce	109b	
Gönül tâb-âver oldu şimdi mânend-i meh-i tâbân	Arazbâr	Semai		Sadullah Efendi	109b	5262

Gerdâniye (111a – 112a)

Etse gerdâniyeden yâr âgâz

Sarılır boynuna bâzû-yı niyâz

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bakılır mı o şeh-i kişver-i hüsn-âbâde	Gerdâniye	Çenber	Beste	Bekir Ağa	111a	1105
Benzetirlerse hilâli n'ola âlem	Gerdâniye	Çenber	Beste	Hasan Ağa	111a	

kaşına						
Etse gerdâniyeden yâr âğâz	Gerdâniye	Semai		Es'ad Efendi	112a	3960
Muntazam kâmet-i bî-misl ü bedel	Gerdâniye	Semai		Bekir Ağa	112a	7748

Babatâhir

Demlenip feyz-i baba tâhirden

Nâyı etdi nefes oglu neyzen

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bâğbân sünbül okur biz dahî giysû diyelim	Tâhir	Hafif	Beste	Küçük Müzezzin	113a	954
Ne hevâ-yı bâğ-ı ruhsâr men esîr-i zülf-i yârem	Tâhir	Semai		Seyyid Nuh	113a	8008
Her ne dem ol peri kemânı çalar	Tâhir	Semai		Enfî	114a	
Hevâ-yı aşka uyup kûy-ı yâre dek gideriz	Tâhir	Semai			114a	

Sipihr (115a – 116a)

Kim görür ise o şûh meleği

Doldurur âh sipihri feleği[14]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Gül yüzündür andelîbe âh u efgân ettiren	Sipihr	Çenber	Beste	Derviş İsmail	115a	
Her ne dem bezme o mest-i nâ elinde mey gelir	Sipihr	Muhammes	Beste	Mehmet Ağa	115a	
Hâlât-ı dili benzetemem hâlet-i sihre	Sipihr	Semai	Nakş	Dede Efendi	116a	5944
Vardım yanaşıp fülk-i şerâb ile	Sipihr	Semai		Mehmet Ağa	116a	10942

[14] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

suyunca						

Şehnâz (117a – 118a)

Kıl o bir cümle siyeh-mest âvâz

Bezm-i meyde ederek ey şehnâz[15]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Açıldı lâle 'izârım ciğerde dâğ-ı derûn	Şehnâz	Zencir	Beste	Dede Efendi	117a	35
Sanma kim leyle-i zülfün elemi bâd-ı hevâ	Şehnâz	Hafif	Beste	Küçük Mehmet Ağa	117a	9206
Bezm-i meyde sâkıyâ devr eylesin mül gül gibi	Şehnâz	Çenber	Beste	Seyyid Nuh	117a	1596
Dîdem yüzüne nâzır nâzır yüzüne dîdem	Şehnâz	Semai		Nazîm	118a	3334
Dem-i visâl o şûha itâbı neylersin	Şehnâz	Semai		İsmail Ağa	118a	3225
Sevdi bu gönül seni yamân eylemedi	Şehnâz	Semai	Nakş	Dede Efendi	118a	9783
Yârin biliriz bezmimize rağbeti vardır	Şehnâz	Semai		Bekir Ağa	118a	11203

Beyâtîarabân (119b – 120b)

Nâlem oldukça beyâtîarabân

Tâzeler zahm-ı derûnum cânân[16]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Pâdişâhım lutf edip mesrûr şâd eyle beni	Beyâtîarabân	Çenber	Beste	Hacı Sadullah Ağa	119b	
Bülbül-i dil ey gül-i ra'nâ senindir sen benim	Beyâtîarabân	Hafif	Beste	Hacı Sadullah Ağa	119b	2660

[15] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[16] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Diller nice bir çâh-ı zenehdânına düşsün	Beyâtîaraban	Semai	Nakş	Hacı Sadullah Ağa	120b	3435
Raks eyleye nâz ile ol âfet-i mısrî	Beyâtîaraban	Semai		Hacı Sadullah Ağa	120b	8821

Muhayyer (121b – 122b)

O dem ʿuşşâkı muhayyer eyle

Nâ'il et zevki olursa neyle

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Hatt-ı zi müşk ber meh-i meh-i tâbân keşîde	Muhayyer	Sakîl	Kâr	Hâce	121b	
Gönül düşüp ham-ı giysû-yı yâre kalmıştır	Muhayyer	Zencir	Beste	Nazîm	121b	5208
Vakt-i subh oldu pür olsun kûşe-i meyhâneler	Muhayyer	Çenber	Beste	Hafız Post	121b	10920
Hâl-i siyeh-i gerden-i nâzik terindedir	Muhayyer	Semai		Hacı Sadullah Ağa	122b	5934
Bir elif çekti sîneme yine cânân bu gece	Muhayyer	Semai		Hacı Sadullah Ağa	122b	1891
Sâkî ele al sâgârı zemzemle de sun mey	Muhayyer	Semai			122b	

Muhayyersünbüle (124a – 125b)

Etme dildâra muhayyerde niyâz

Çıkmasun sünbüleye çak âvâz

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Hâyâl-i rûy-ı tû kerd be gozerd begülşen çeşm	Muhayyersünbüle	Sakîl	Kâr		124a	
Zebân-ı aşkı anlar sana benzer işve-ger var mı	Muhayyersünbüle	Çenber	Beste	Ahmet Ağa	124a	11666

Câm-ı emelim ba'de-i la'linle dolunca	Muhayyersün büle	Remel	Beste	Mehmet Ağa	124a	2707
Dem o demlerdi ki edip hem-dem-i ülfet beni	Muhayyersün büle	Semai			125b	3226
Şâhım hemîşe lutfun umar bu fütâdecik	Muhayyersün büle	Semai		Hacı Sadullah Ağa	125b	10353

Bûselik (126b – 129a)

Bûselik nağmesin etdi cânân

Ağzını öpecegim geldi hemân

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Sûrî şâhî eyledi âlâmi tay	Bûselik	Hafif	Kâr	Dede Efendi	126b	10276
Sünbül sünbül-i siyeh	Bûselik	Muhammes	Nakş	Acemler	126b	
Ne var bu mertebe ey şûh bî-amân olacak	Bûselik	Zencir	Beste	Kâra İsmail Ağa	127a	8076
Olduk yine bu şevk ile mesrûr-u meserret	Bûselik	Remel	Beste	Dede Efendi	127a	8453
Oldu bu gönül dolaşalı zülfe şeydâ	Bûselik	Muhammes	Beste	Hatipzâde	127a	
Her gördüğü periye gönül müptelâ olur	Bûselik	Hafif	Beste	Itrî	127a	6272
Seninle bu gece ey meh îş-u nûş edelim	Bûselik	Hafif	Beste	Mehmet Bey	127b	
Azm-i bâğ et ki çemen bülbüle zindân olsun	Bûselik	Çenber	Beste	Hafız Post	127b	
Niyâz-mapme-i dil yâre bî-zebân okunur	Bûselik	Semai		Recep	128b	8348
Niçin ol şâh-ı cihânım görücek bilmez beni	Bûselik	Semai	Nakş	İsmail Ağa	128b	
Her dîdede bir sûret ile cilve-nümâsın	Bûselik	Semai		Itrî	128b	

Dehr olmada bu sûr ile ma'mûr-ı meserret	Bûselik	Semai	Nakş	Dede Efendi	128b	3205
Aşktır eden sîne-i mecrûhumu sûzân	Bûselik	Semai		Mehmet Bey	129a	

Sabâbûselik (130a – 131a)

Etme ömrünü gülşende hebâ

Gonceden bûselik ummazdı sabâ[17]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Yâr ile Âteş mekân olsam da gülşendir bana	Sabâbûselik	Çenber	Beste	Dede Efendi	130a	11162
O nahl-i bâğ-ı letâfet aman aman geliyor	Sabâbûselik	Zencir	Beste	Dede Efendi	130a	8515
Reng-i ruh-i gülzârı tebâh eyledi bülbül	Sabâbûselik	Sengin Semâî		Dede Efendi	131a	8848
Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzü mâhıö	Sabâbûselik	Semai	Nakş	Derviş İsmail	131a	5406

Hicazbûselik (132a – 133a)

Bûselik ile hicâzı gûş et

Bâde-i aşkı ferahla nûş et[18]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bülbül gibi feryâd ü figânım seheridir	Hicazbûselik	Remel	Beste	Derviş İsmail	132a	2649
Cânâ beni aşkınla ferzâne eden sensin	Hicazbûselik	Lenk Fahte	Beste	Derviş İsmail	132a	2712
Bir âfetin aşkıyla gönül eyledi ülfet	Hicazbûse	Semai		Derviş İsmail	133a	1757

[17] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[18] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

	lik					
Açıl açıl gel efendim cihân bahâr olsun	Hicazbûselik	Semai		Derviş İsmail	133a	24

Nevâbûselik (134a – 135a)

Kıl nevâbûseliği vird-i zebân

Ola tâ derd-i gamına dermân[19]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Benefşe hatt-ı dildârın serinde kâkül-i anber	Nevâbûselik	Çenber	Beste	Hafız AbdullahEfendi	134a	1362
Ne gam-ı cevre ne lutf-ı gâh-gâhe kâiliz	Nevâbûselik	Hafîf	Beste	Mehmet Ağa	134a	7977
Açılır nâz ile ol gonce-ruha gül deseler	Nevâbûselik	Semai		Hafiz Abdullah	135a	49
Sînemde yat ey rûh-ı revân canda tenim ol	Nevâbûselik	Semai		Hafiz Abdullah	135a	10047

Hisarbûselik (136a – 137b)

Bûselik almağa verdikçe karâr

Hattı ol….çekdi hisâr[20]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Rûy-ı tû câm-ı tarab-ı gülgûn-bâd	Hisarbûselik	Devr-i hindî	Kâr	Dede Efendi	136a	8929
Zahm-ı sînem hançer-i zerKâr bilmez kim bilir	Hisarbûselik	Çenber	Beste	Dede Efendi	136a	11636
Her sözün uşşâka ihsân her kelâmın lutf-i tâm	Hisarbûselik	Muhammes	Beste	Dede Efendi	136a	6328

[19] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[20] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Söyleyeyim mi sana o gül- rûda keyfiyyet nasıl	Hisarbûselik	Çenber	Beste	Kemânî Ali Ağa	136a	
Yine bezm-i îş-ı vulat dil-i bîKârâre düştü	Hisarbûselik	Semai	Nakş	Dede Efendi	137b	11430
Yâr alıp destine peymâne gelir mi bilmem	Hisarbûselik	Semai			137b	11157
Ey hümâ-yı pâdişâhî ber-ser-i bâlâ-yı tû	Hisarbûselik	Semai		Dede Efendi	137b	4156
Mihmânım olup bir şeb ey şem'-i şebistân	Hisarbûselik	Semai	Nakş	Dede Efendi	137b	

Acembûselik (139a – 140b)

Bezl edip şuh acembûseliği

Celb eder kalb-i gedâ vü mülkü[21]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ol gonce-dehen gül gibi güldükçe demâdem	Acembûselik	Remel	Beste	Mehmet Ağa	139a	8461
Lutf eyle buyur meclise eyyâm-ı vefâdır	Acembûselik	Hafîf	Beste	Mehmet Ağa	139a	7413
Zât-i pâkin feth-i gûnâgûn eyle mansûr ola	Acembûselik	Darbeyn	Beste	Hâşim Bey	139a	
Devr-i güldür lutf edip bâğ içre geşt-i güzâr	Acembûselik	Devr-i kebir	Beste	Basmacı Abdi Efendi	139a	
Dâğ-ı elem aşkımız âfâka nihândır	Acembûselik	Semai	Nakş	Mehmet Ağa	140b	3119
Sâyezevân serv-i sehi dûş-ı nihân kenâr-ı mâ	Acembûselik	Semai		Mehmet Ağa	140b	9253

Evcbûselik (141b – 142b)

Evc ile bûselik olsa hem-râh

[21] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Çıkar eflâke kadar nâle vü âh[22]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ağlar inler pâyine yüzler sürer gönlüm gözüm	Evcbûselik	Çenber	Beste	Dede Efendi	141b	133
Şu'le-i tâb olmuş ruhu âlî nefes almış bu dem	Evcbûselik	Hafif	Beste	Sâdık Ağa	141b	
Aybeder hâl-i dil-i âşufte-sâmânım gören	Evcbûselik	Muhammes	Beste	Dede Efendi	141b	133
Sâkıyâ mest-i müdâm eylesen olmaz mı beni	Evcbûselik	Semai		Dede Efendi	142b	9074
Ko açılayım bilsin her râzımı cânânım	Evcbûselik	Semai		Dede Efendi	142b	7253
Oldum üftâde o şûhun revîş-i işvesine	Evcbûselik	Semai		Abdullah Ağa	142b	

Arazbârbûselik (143b – 144b)

Vermse âhım arazbâr karâr

… bûselik olmazdı zâr23

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Mevsim-i nevrûz erişti geldi eyyâm-ı bahâr	Arazbârbûselk	Hafif	Kâr	Hacı Sadullah Ağa	143b	7674
Nice bir ey şûh-ı cihân aşk ile nâlân olayım	Arazbârbûselik	Darbeyn	Beste	Hacı Sadullah Ağa	143b	8292
Düştüm düşeli aşk oduna rûz-ı ezelden	Arazbârbûselik	Semai		Hacı Sadullah Ağa	144b	3712
Al gönlümü âyine-i ma'nâdır bu	Arazbârbûselik	Semai	Nakş	Hacı Sadullah Ağa	144b	368

Gerdâniyebûselik (145b – 146b)

[22] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[23] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Bûselik vermeye gerdâniyeden

Sarılır boynuma ol sîm-beden[24]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Dilde var fikr ü visâlinle hezârân arzu	Gerdâniyebûselik	Çenber	Beste	Mehmet Ağa	145b	
	Gerdâniyebûselik	Hafif	Beste	Mehmet Ağa	145b	
Âyine-i îst tab'-ı men ber ruh-ı âftâb-ı tû	Gerdâniyebûselik	Semai	Nakş	Mehmet Ağa	146b	

Mâhurbûselik (147b – 148b)

Gelecek bezme o diber-i mahmûr

Bûselik oldu surûd mâhur[25]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ayâ ne edem ol şeh-i hûbâne hediyye	Mâhurbûselik	Zencir	Beste	Hacı İsmail Efendi	147b	854
Kimseyi dil-teng-i âzâr etme sultânlık budur	Mâhurbûselik	Hafif	Beste	Hacı İsmail Efendi	147b	7246
Mânend-i âh kimse bana hem-nefes değil	Mâhurbûselik	Semai		İsmail Efendi	147b	7472
Tahtgâh eyleyeli gülşen-i sultân-ı nesîm	Mâhurbûselik	Semai		İsmail Efendi	148b	10559

Şehnâzbûselik (149b – 150b)

Bûselik istese de ağyâr niyâz

Hele yüz vermez imiş ol şehnâz[26]

[24] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[25] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Bir devlet için çerha temennâdan usandık	Şehnâzbûselik	Remel	Beste		149b	1870
Mushaf demek hatâdır ol safha-i cemâle	Şehnâzbûselik	Lenk Fahte	Beste		149b	7756
Nâz ile hırâm eylese titrer o semen-ten	Şehnâzbûselik	Semai		Tab'î	150b	7908
	Şehnâzbûselik	Semai		Azîz Efendi	150b	

Tâhirbûselik (151b – 152b)

Bir temiz nağme ile zâhirden

Bûselik alsa leb-i tâhirden27

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Başıma döndükçe bezm-i meyde mînâlar benim	Tâhirbûselik	Çenber	Beste	Mehmet Ağa	151b	1216
Dest-i sâkîden çekip neşât-ı cem gibi	Tâhirbûselik	Devr-i kebir	Beste	Mehmet Ağa	151b	3313
O gül- endâm bir al şale bürünsün yürüsün	Tâhirbûselik	Semai		Hacı Sadullah Ağa	152b	8400
Söylen ol yâre benim çeşmimi pür-âb etmesin	Tâhirbûselik	Semai		Dede Efendi	152b	10214

Arabânbûselik (153b)

Arabânbûselik olsa beste

Gûş-ı insâf olur peyveste[28]

Muhayyerbûselik (154b – 155b)

[26] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[27] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[28] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Ger muhayyerde edersen cânâ

Bûselikden gelir ʿuşşâka sadâ

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Çekme zahm-ı dil için merheme zahmet cânâ	Muhayyerbûselik	Zencir	Beste	İsmail Efendi	154b	2929
Kâmet-i yâre nazar kıl nahl-i mevzûn böyledir	Muhayyerbûselik	Hafif	Beste	İsmail Efendi	154b	6965
Bir taraftan durmaz yüz döndürür	Muhayyerbûselik	Hafif	Beste		154b	
Kul olurdum halk-ı âlem olmasa kulun eğer	Muhayyerbûselik	Semai		İsmail Efendi	155b	7293
Cevher gibi rîzân olayım böyle gerekir	Muhayyerbûselik	Semai		İsmail Efendi	155b	
Hayâl-i âşıka bûs-ı kenâre gelmez imiş	Muhayyerbûselik	Semai	Nakş	Hâfız Rıfat	155b	
Hayâl-i ârızın çıkmaz dü çeşm-i hûn-feşânımdan	Muhayyerbûselik	Semai		Haham	155b	

Kürdî (157a -158a)

Rum …. şarkı okursa kürdî

Bende eder kendine Türk ve kürdi[29]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Kâmetin serv-i sehîdir ârızın berk-i semen	Kürdî	Muhammes	Beste	Hâfız Rıfat	157a	6967
Esîr-i zülfüne kasdın cefâ imiş bildik	Kürdî	Hafif	Beste	Tesbihçi	157a	3917
Söyle nice bir ey gül-levn	Kürdî	Semai	Nakş	Tab'î	158a	
Kazâ-yı meclis-i mesyde dönen piyâle	Kürdî	Semai		Hâfız Rıfat	158a	

[29] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

meydir						

Zemzeme (159a – 160a)

Bi't-tabiʿ zemzeme-i kürdîden

Hazz eder nerm karârın işiden

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Nedir bu gonce-dehen sende ey gül-i ahmer	Zemzeme	Zencir	Beste	Hacı Sadullah Ağa	159a	8158
Ebrûsuna vesme ruhuna ğâze mi çekmiş	Zemzeme	Remel	Beste	Mehmet Ağa	159a	3758
Yetiş ki ey dil-i şûrîde cána cân katalım	Zemzeme	Semai	Nakş	Mehmet Ağa	160a	11327
Gel şâh-ı cihânım gidelim gülşene biz de	Zemzeme	Semai		Hacı Sadullah Ağa	160a	4846

Çargâh (161a)

Çargâh oldu çü şems vâlâ

Evc sînemde makâmın cânâ[30]

Nevâkürdî (162a – 163a)

Etse taksîm nevâkürdî o yâr

Anınla …. verir âşık-ı zâr[31]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Câm-ı lutfunla dili mest ü harab ettin bu şeb	Nevâkürdî	Çenber	Beste	Mehmet Ağa	162a	
Ancak o meh bilir sitem-i kâfır	Nevâkürdî	Remel	Beste	Hâfız Abdullah	162a	

[30] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[31] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

yeteli				Efendi		
Mutrıb belî ten ten deyu ettikçe terâne	Nevâkürdî	Semai	Nakş	Hafız Abdullah Efendi	163a	
Na'me-i pür zemzemeyle etti âhının nevâ	Nevâkürdî	Semai		Mehmet Ağa	163a	

Acemkürdî (164a)

Çün acemkürdî nevâ-yı uşşâk

Oldu perde şiken ehl-i ırâk[32]

Muhayyerkürdî (165a)

Âhım oldukda muhayyerkürdî

Yârini vaslına lâyık göri[33]

Zevkutarab (166a – 167a)

Cevrî ağlatma bu çeşm-i teri

Bâis zevkutarabdır o yeri[34]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Gonce-i ikbâl handîd ü dem devlet resîd	Zevkutarab	Hafif	Kâr	Derviş İsmail	166a	
Dil sayd olamaz gayra o bir murg-ı humâdır	Zevkutarab	Remel	Beste	Hâfız Efendi	166a	
Ey murg-ı seher nâle vü efgân sana kaldı	Zevkutarab	Semai		Hayâlî Saîd Efendi	167a	
Bir baktı ki sermest-i gazab çeşm-i siyehle	Zevkutarab	Semai	Nakş	Bekir Efendi	167a	

Segâh (168a – 169b)

[32] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[33] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[34] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Nağme üslûb-ı segâh ile eder

Gûşdan hûşa erüp rûha eser

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ey şehenşâh-ı Horâsân	Segâh	Hafif	Kâr	Hâce	168a	4285
Çeşm-i meygûnun ki bezm-i meyde cânân döndürür	Segâh	Çenber	Beste	Zaharya	168a	2978
Böyle ruhsatta iken gamze-i fettânesine	Segâh	Zencir	Beste	Mehmet Ağa	168b	2463
Bezm-i meyde mutrıbâ bir nağme-i dilcû kopar	Segâh	Muhammes	Beste	Enfî Hasan Ağa	168b	1595
Der mevc-i perîşân-ı mâ fâsılâ-i nîst	Segâh	Semai		Itrî	169b	3303
Tûtî-i mu'cize gûyem ne desem lâf değil	Segâh	Semai		Itrî	169b	10723
Sehbâ-yı la'l-i neşe-yi cândır ol âfetin	Segâh	Semai		Dilhayat	169b	
Etti o güzel ahde vefâ müjdeler olsun	Segâh	Semai		Bekir Ağa	169b	3965

Müsteâr (171a – 172a)

Gönlümü aldı geri vermedi yâr

Müsteâr olduğunu etti inkâr[35]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Gönül ey mâh-rû aşkınla âram etmeden kaldı	Müsteâr	Çenber	Beste		171a	5209
Mânend-i hâle kol dolasam âfıtâbıma	Müsteâr	Hafif	Beste		171a	7473
Sana dil mâhitâbânım yakıştı	Müsteâr	Semai		İsmail Ağa	172a	9147
O nevresîde nihâlim ne serv-kâmet olur	Müsteâr	Semai		Bekir Ağa	172a	8518

[35] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Sanma sensiz şevk-ı dil-i üftâdenin ârâm eder	Müsteâr	Semai		Abdullah Ağa	172a	

Mâye (173b – 174b)

Sanma kim hüsn-i sadâ hâlîdir

Mâye-i câzibe-i hâlidir

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Olmamak zülfün esîri dilberâ mümkün değil	Mâye	Zencir	Beste	Dede Efendi	173b	8480
Mihr-i ruhunda dâne-i hoy nakd-i dîdedir	Mâye	Remel	Beste	Cerrahpaşa Müezzini	173b	7726
Bir âh ile üftâdeliğim yâre duyurdum	Mâye	Semai	Nakş	Bekir Ağa	174b	1761
Yine bend oldu dil bir nev-civâne	Mâye	Semai	Nakş		174b	11429

Hüzzâm (175a – 176b)

Kûdek-i nağmeye âvâz-ı hüzzâm

Tâze rabtıyla ider şedd-i hirâm

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Âşıka ta'n etmek olmaz müptelâdır neylesin	Hüzzâm	Çenber	Beste	Azîz Efendi	175a	571
Aldım hayâl-i perçemin ey mâh dîdeme	Hüzzâm	Remel	Beste	Hâfız Efendi	175a	335
Gören fütâde olur hüsn-i bî-bahânesine	Hüzzâm	Zencir	Beste	Dede Efendi	175a	5327
Ol lâle ruhun tarh-ı gülistânı güzeldir	Hüzzâm	Muhammes	Beste	Bekir Ağa	175a	8475
Bizde hasretle bu feryâd kalır mı bilmem	Hüzzâm	Semai		Corci	176b	
Dile revnak getirir şimdi beyim seyr-i çemen	Hüzzâm	Semai	Nakş	Şeydâ	176b	3386

Şeh-i hikmet-şinâs-ı bende-perversin efendim sen	Hüzzâm	Semai		Hüsnü Efendi	176b	10402
Reh-i aşkında edip kaddimi kûtâh gönül	Hüzzâm	Semai		Dede Efendi	176b	8839

Irâk (178a – 179b)

Etmesin nâle o gûne ʿuşşâk

K'iştihârıyla dola Şâm ü ʿIrâk

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Min fartınâ iştiyâk-ı i velev ati ve ihtirâkî	Irâk	Düyek	Kâr-ı Nâtık		178a	
Mest olup etmiş girîbânın küşâde tâ-be-nâf	Irâk	Çenber	Beste	Tîrâki	178a	7649
Bir âh ile ol gonce-feme hâlin ayân et	Irâk	Remel	Beste	Dede Efendi	178a	1760
Bakıp cemâline âşık nice kârârı kalır	Irâk	Zencir	Beste	Tîrâki	178b	
Her zaman pîş-i nigâhımda hüveydâsın sen	Irâk	Devr-i kebir	Beste	Dede Efendi	178b	6361
Nevrûz erişti bâğa şarâb istemez misin	Irâk	Semai		Itrî	179b	8258
Her şeb nigârenest meh-i nev tâ tu berâyî	Irâk	Semai		Hâce	179b	6334
Hasretle temâm nâle döndüm sensiz	Irâk	Semai	Nakş	Dede Efendi	179b	6062
Nice bir ağlayayım aşk ile her gâh meded	Irâk	Semai		Dede Efendi	179b	8287

Bestenigâr (181a – 182b)

Etme feryâd ü figân ey dil-i zâr

Etse de kâkülüne beste nigâr

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep.

						No:
Erişti mevsim-i gül seyr-i gülistân edelim	Bestenigâr		Beste	Dede Efendi	181a	3908
Meşâm-ı hâtıra bûy-ı gül-i safâ bulagör	Bestenigâr	Zencir	Beste	Dede Efendi	181a	
Gamzen ki ola sâkî-i çeşm-i siyah-mest	Bestenigâr	Darb-ı Fetih	Beste	Itrî	181a	4532
Dil oldu şimdi meftûn bir âdet-i zamâne	Bestenigâr	Lenk Fahte	Beste	Dede Efendi	181a	
Kurbân-ı tû zülf-i anberefşân-ı tû men	Bestenigâr	Semai	Nakş	Dede Efendi	182b	
Men bende şudem bende şudem	Bestenigâr	Semai	Nakş	Dede Efendi	182b	7591
Dervîş recâ-yı nâgehâni pâdişâhi neküned	Bestenigâr	Semai	Nakş	Hâce	182b	3308
Ey taht-ı hezâr	Bestenigâr	Düyek	Nakş	Acemler	182b	

Revnaknümâ (184a – 185a)

Böyle revnak bu nümâyiş bu edâ

Şâha mahsûs bu revîşde ….

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ey şâh-ı melek lutf u kerem zâtına mahsûs	Revnaknümâ	Hafif	Beste	Hâşim Bey	184a	3990
Âşıkam feryâd ü âhum âteşîn demdir benim	Revnaknümâ	Muhammes	Beste	Hâşim Bey	184a	
Gülistân-ı letâfette yetişmiş bir sanevbersin	Revnaknümâ	Semai		Hâşim Bey	185a	4534
Gamzen ne kadar olsa niyâz etmeğe bâis	Revnaknümâ	Semai	Nakş	Hâşim Bey	185a	5635

Besteısfahan (186a – 187b)

Isfahan olacak beste muzâf

Parlatır nağmeyi çün cevher sâf[36]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Sûznâk-ı üftâde çun pervâne-ender pâ-yı tu	Besteısfahan	Hafif	Kâr	Hâce	186a	
Dil ki şem'i ruh-i cânâne ola pervâne	Besteısfahan	Çenber	Beste	Enfî Hasan Ağa	186a	3432
Ey çeşm-i girye-i hîz eserin yok mudur senin	Besteısfahan	Hafif	Beste	Hatipzâde	186a	4047
Bir elif çekti sîneme yine cânân bu gece	Besteısfahan	Semai		Bekir Ağa	187b	1890
O nühüfte gamzelerden bunu kim ricâ ederdi	Besteısfahan	Semai		Bekir Ağa	187b	8526

Râhatülervâh (188b – 189b)

Mûsıkî râhatü'l-ervâh oldu

Rûh her kâleb-i eşbâh oldu

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Aldırıp kendini hüsnün seyreden seyyâh olur	Râhatülervâh	Çenber	Beste	Tab'î	188b	341
Unutturur gamı ol kâmrânı soyletsek	Râhatülervâh	Zencir	Beste	Itrî	188b	
Gam-ı hicriyle zebûnum nice türlü hâletim var	Râhatülervâh	Semai		Hâfız	189b	
Hatt-ı geldi ryh-ı dilbere nevbeti bize düştü	Râhatülervâh	Semai		Tab'î	189b	

Dilkeş (190b – 191a)

Savt-ı dil-keşveş açık gitme gönül

[36] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Örtülüce gerek âheng-i dühül

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Şukûfezâr- izarın gülün nâziresidir	Dilkeş	Zencir	Beste	Mehmet Ağa	190b	
Nedir ol cünbüş-i reftâr o zarâfet o gülüş	Dilkeş	Semai	Nakş	Mehmet Ağa	191a	
Hâl-i ruhsârına necm-i seher ülker mi desem	Dilkeş	Semai	Nakş	Mehmet Ağa	191a	
Yüzün aç meh-i nev-tal'at aman gün göreyim	Dilkeş	Semai	Nakş	Mehmet Ağa	191a	11609

Evc (192b -194b)

Nagme alçaklıgı ko ey zâhid

Evc ma'nâdan olur hep vârid

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Fa'lem yâr bihamdi âh ki sıhhat yâr sıhhat dâd	Evc	Muhammes	Kâr	Hâce	192b	
İmrûz hevây-ı bâğest	Evc	Hafif	Kâr	Hâce	192b	6665
Serv-i men der sâye-i gül-i yâsemen mîbereved	Evc	Hafif	Kâr	Ayıntâbî	193a	
Çok mu figânım ol gül-i zîbâ-hırâm için	Evc	Remel	Beste	Dilhayat	193a	3066
Şeydâ-ter eyledi beni hûy-gerde gerdenin	Evc	Muhammes	Beste	Bekir Ağa	193b	10430
Sabreyleyemem ol güle cânım demedikçe	Evc	Semai		Osman Ağa	194b	9016
Günci vü kitâbi vü harfi dü seyek renk	Evc	Semai	Nakş	Hâce	194b	

Evcârâ (195b – 196b)

Olalı bir mehe gönlüm meftûn

Evcârâ ola bu râh- derûn[37]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Gelince hatt-ı muanber meh-cemâlimize	Evcârâ	Hâvî	Beste	Mehmet Ağa	195b	4768
Kâmet-i mevzûnu kim bir mısra'-ı bercestedir	Evcârâ	Hafif	Beste	Mehmet Ağa	195b	6964
Kimin meftûnu oldun ey perî-rûyim nihân söyle	Evcârâ	Semai		Mehmet Ağa	196b	7234
Sâkî çekemem va'z-ı zârifâneyi boş ko	Evcârâ	Semai		Mehmet Ağa	196b	9088

Ferahnâk (197b – 199a)

Çeşm-i üftâde …. olsun

Tek o dildâr ferahnâk olsun[38]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Resm-i sûr oldu müheyyâ şâd u handân vaktidir	Ferahnâk	Muhammes	Kâr	İsmail Efendi	197b	8856
Meyl eder bu hüsn ile kim görse ey gül-fem seni	Ferahnâk	Çenber	Beste	Şâkir Efendi	197b	7694
Söyletme beni cânım efendim kederim var	Ferahnâk	Hafif	Beste	Zekâi Efendi	197b	10221
Figân eder yine bülbül bahâr görmüştür	Ferahnâk	Zencir	Beste	Dede Efendi	197b	4446
Dil-i mecrûh eden tîğ-i nigâhındır	Ferahnâk	Semai	Nakş	Dede Efendi	199a	3419
Bir dilbere düştün ki mahbûb-ı dilimdir	Ferahnâk	Semai		Şâkir Efendi	199a	1874

Karcığâr (200a – 201b)

[37] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[38] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Karcığâr ile bu mızrâb-ı fezâ

……. nağme-i serâ

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Aşkın dil-i âşüftemi sevdâya düşürdü	Kârcığâr	Evsat	Beste	Hâşim Bey	200 a	708
Dil-beste tâb-ı hüsnüne ins ü melek senin	Kârcığâr	Fer'	Beste	Hâşim Bey	200 a	3357
Yıkıldı aşk ile âbâd gördüğün gönlüm	Kârcığâr	Zencir	Beste	İsmail Efendi	200 a	11337
İksîr-i gınâ hâk-i der-i uzletimizdir	Kârcığâr	Hafif	Beste	İsmail Efendi	200 a	6637
Mevsim-i gül fasl-ı bülbül nev-bahâr eyyâmıdır	Kârcığâr	Semai		Hâşim Bey	201 b	7672
Nihâni ol büt-i şîrîn sühanler söyleşiriz	Kârcığâr	Semai	Nakş	İsmail Efendi	201 b	8339
Ne dâne vü ne dâm ü ne sayyâd gerektir	Kârcığâr	Semai		El- Hac İsmail Efendi	201 b	7962
Meded ey perî gamından ciğerim kebâp oluptur	Kârcığâr	Semai		Hâşim Bey	201 b	7543

Bûselikaşîrân (203a – 204a)

Bûselik ile ʿaşîrân edecek

Şevk ile raksa gelir heft felek

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Hasret-i hamyâze-rîz etmiş hilâl-i kaşına	Bûselikaşîrân	Muhammes	Beste	Enfî Hasan Ağa	203 a	6018
La'lin emdir hikmetin sorma dil-i şeydâ bilir	Bûselikaşîrân	Çenber	Beste	Zaharya	203 a	7364
Açıl ey gonce-dehânım sana gül gül	Bûselikaşî	Semai	Nakş	Hâfız Rıfat Efendi	204	44

dediler	rân				a	
Cânım diyerek yüzünü sîneye çektim	Bûselikaşî rân	Semai		İsmail Ağa	204 a	

Hüseynîaşîrân (205a – 206a)

Bil hüseynîyi âşirân ile sen

Dikilinir olmasa da savt-ı hasen[39]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Azîmetin nereden böyle bî-nikâb senin	Hüseynîaşîr ân	Zenci r	Beste	Hacı Sadullah Ağa	205a	937
Nev-bahâr oldu yine azm-i gülistân görünür	Hüseynîaşîr ân	Hafif	Beste	Hacı Sadullah Ağa	205a	8242
O müşkîn turralar kim ol büt-i dil-cûde gördüm ben	Hüseynîaşîr ân	Sema i		Hacı Sadullah Ağa	206a	8514
Dilber olucak âşıkına eyleye çâre	Hüseynîaşîr ân	Sema i		Hacı Sadullah Ağa	206a	3353

Acemaşîrân (207a – 208b)

Hem ʿacem hûb ü ʿaşîrânı da hûb

Besteler anda ser-â-pâ mergûb

Güfte	Makam	Usul	For m	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Der mülket velâ-yı Alî serv-i bâ Muhammed	Acemaşîrân	Türkî darb	Kâr	Hâce	207a	
Meşâm-ı hâtıra bûy-ı gül-i safâ bulagör	Acemaşîrân	Zencir	Best e	Dede Efendi	207a	7654
Bir vuslat için yâre müdârâdan usandık	Acemaşîrân	Hafif		Nazîm	207a	

[39] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Ber-küşâ-yı ma'delet hakân-ı devrân dâimâ	Acemaşîrân	Devr-i kebir	Beste	Abdi Efendi	207a	1595
Bin cefâ görsem ey sanem senden	Acemaşîrân	Muhammes	Beste	Zekâi Efendi	207b	1736
Ey lebleri gonca yüzü gül serv-i bülendim	Acemaşîrân	Semai		Dede Efendi	208b	4172
Ne hevâ-yı bâğ sâzed ne kenâr-ı kişt mârâ	Acemaşîrân	Semai		Dede Efendi	208b	8007

Şevkutarab (209b – 211a)

Sînede yer edeli mhnet-i yâr

Görmedi şevk tarab bu dil-i zâr[40]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Der sipihr-i sînem dâğ-ı muhabbet kevkebet	Şevkutarab	Hafif	Kâr-ı mehveş		209b	3304
Perçem-i gül pûişinin yâdıyla feryâd eyledim	Şevkutarab	Zencir	Beste		209b	8759
Alsam âğuşuma bir şeb o mehi hâle gibi	Şevkutarab	Hafif	Beste	Mehmet Ağa	210a	396
Gönlüm yine bir gonce-i nâzik-tene düştü	Şevkutarab	Semai			211a	5146
La'l-i cân bahşını sun bezmde ey şûh emelim	Şevkutarab	Semai			211a	7359

Şevkâver (212a – 213a)

Sen terennüm ederek ey gül-i ter

Bülbül…… ol şevk-âver[41]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep.

[40] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.
[41] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

						No:
Turra-i şebreng-i dilber hâbgâhımdır benim	Şevkâver	Hafif	Beste	Hâfız Abdullah Efendi	212a	
Mest-i aşkız mutrıb u sâkî ne nâz eyler bize	Şevkâver	Devr-i kebir	Beste	Hâfız Abdullah Efendi	212a	
Eflâke çıKârsa yeridir her gece âhım	Şevkâver	Semai		Hâfız Abdullah Efendi	213a	
Bir husni gibi hulk-ı güzel yâre doyulmaz	Şevkâver	Semai		Hâfız Abdullah Efendi	213a	

Şevkefzâ (214a – 215a)

Kansam ol sâkî-i bî-hemtâya

Kim bakar bâde-i şevk-efzâya[42]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ermesin el o şehin şevket-i vâlâlarına	Şevkefzâ	Çenber	Beste	Dede Efendi	214a	3911
Hüsn-i zâtın gibi bir dilber-i sîmîn-endâm	Şevkefzâ	Hafif	Beste	Hâfız Abdullah	214a	6521
Ser-i zülf-i anberini yüzüne nikâb edersin	Şevkefzâ	Semai	Nakş	Dede	215a	9684
Dil-besteye lutf u keremin mâ hazar eyle	Şevkefzâ	Semai		Hâfız Efendi	215a	3358

Araban (216a – 217a)

Türkî-darb ile makâm-ı ʿarabân

Beste olsa urılur bu dil ü cân

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:

[42] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Ne dem ki sînesi o gül-ruhun küşâde olur	Araban	Zencir	Beste	Hacı Sadullah Ağa	216a	7965
Ey safâ-yı ârızından çeşme-i hurşîd-âb	Araban	Hafif	Beste	İsak	216a	4236
Pîr olmada gerçi gönül amma civan ister	Araban	Semai	Nakş	İsak	217a	8786
Nedir murâd-ı ol kûy-i yâri biz biliriz	Araban	Semai		Hacı Sadullah Ağa	217a	8176

Sûzidil (218a – 219b)

Görse bir dilber ruh tâ bende

….. sûzidil efkende[43]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Hırâmân ol çemenlerde gel ey serv-i revânım	Sûzidil	Darbeyn	Beste	Halim Ağa	218a	6388
Nağme-i dilsûz ile yaktın beni mutrıb kemân	Sûzidil	Çenber	Beste	Ahmet Ağa	218a	7348
Derdim nice bir sînede pinhân ederim ben	Sûzidil	Darb-ı Fetih	Beste	Mehmet Bey	218a	3272
Var mı hiç zâlim rakîbi zâr u giryân gördüğün	Sûzidil	Hafif	Beste	Mehmet Bey	218a	10929
Ne ol perî gibi bir dirübâ görülmüştür	Sûzidil	Semai	Nakş	Halim Ağa	219b	8042
Dil hasret-i vaslın ile nâlân gel efendim	Sûzidil	Semai		Zekâi Efendi	219b	3408
Uşşâk ile dolsun der isen kûy-ı muhabbet	Sûzidil	Semai	Nakş	Hâfız Hamdi Efendi	219b	10812
Beni ey gonce-fem bülbül-sıfat nâlân eden sensin	Sûzidil	Semai		Hacı Sadullah Ağa	219b	1412

Nühüft (221a – 222a)

Edemez ʿaşkı nühüfte dil-i zâr

[43] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Ney gibi nâlesin eyler izhâr

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Tâ kim hattın ey meh-cebînim yüze şıktı	Nühüft	Darb-ı Fetih	Beste	Seyyid Nuh	221a	10535
O şûh olursa bana mihribân murâdımca	Nühüft	Zencir	Beste	Bekir Ağa	221a	8541
Şitaâb-ı bâd-ı sabâ sû-be-sû çemen-be-çemen	Nühüft	Semai		Bekir Ağa	222a	10467
Mecbûr-ı aşkı olduğumu her gören bilir	Nühüft	Semai		Itrî	222a	7514

Ferahfezâ (223a – 224b)

Ferah olundukta ferah ile fezâ

Oldu bir beste-i ra'nâ peydâ[44]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Kasr-ı cennet havz-ı kevser âb-ı hay	Ferahfezâ	Hafif	Kâr	Dede Efendi	223a	7066
Ey dil bu kadar huzn-i fırâvâna sebeb ne	Ferahfezâ	Hafif	Beste	Dede Efendi	223a	
Ey kâş-ı kemân tîr-i müjen cânıma geçti	Ferahfezâ	Berefşân	Beste	Dede Efendi	223a	4164
Yârimi gördüm bugün dünyâ görünmez dîdeme	Ferahfezâ	Çenber	Beste	Mehmet Bey	223a	11198
Bir dilber-i nâdîde bir kâmet-i müstesnâ	Ferahfezâ	Semai	Nakş	Dede Efendi	224b	1878
Bu gece ben yine bülbülleri hâmûş ettim	Ferahfezâ	Semai		Dede Efendi	224b	2494

Tarzıcedîd (225b)

[44] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

Güfte	Makam	Usul	For m	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Ey şâh-ı cihânım bu letâfet sana mahsûs	Tarz-ı Cedîd	Devr-i Revân	Kâr		225b	

Yegâh (226a – 227b)

Eyle hâheş ile âğâz-ı yegâh

Belki yâr eyleye lutf ile nigâh[45]

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Gönül ki aşk ile pür sînede hazîne bulur	Yegah	Zencir	Beste	El- Hac İsmail Efendi	226a	5231
Bir haber gelmedi ârâm-ı dil ü cânımdan	Yegah	Hafif	Beste	El- Hac İsmail Efendi	226a	2047
Piyâle elde ne dem bezmime habîb gelir	Yegah	Semai		El- Hac İsmail Efendi	227b	8788
Bülbülüm bir güle kim şevkimi efzûn eyler	Yegah	Semai		El- Hac İsmail Efendi	227b	2686

Sultânîyegâh (228b – 229b)

Güfte	Makam	Usul	Form	Bestekâr	Sayfa	Trt Rep. No:
Misâlini ne zemîn ü zamân görmüştür	Sultânîyegah	Zencir	Beste	Dede Efendi	228b	7733
Cân ü dilimiz lutf-ı şehenşâh ile ma'mûr	Sultânîyegah	Hafif	Beste	Dede Efendi	228b	2786
Nihân ettim seni sînemde ey mehpâre cânımsın	Sultânîyegah	Semai		Dede Efendi	229b	8337
Şâd eyledi cân ü dilimi şâh-ı cihânım	Sultânîyegah	Semai	Yürük Semai	Dede Efendi	229b	10339

Tablo 2. Mecmûadaki makamların istatistik sayıları

[45] Bu beyit Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî' divanında yoktur.

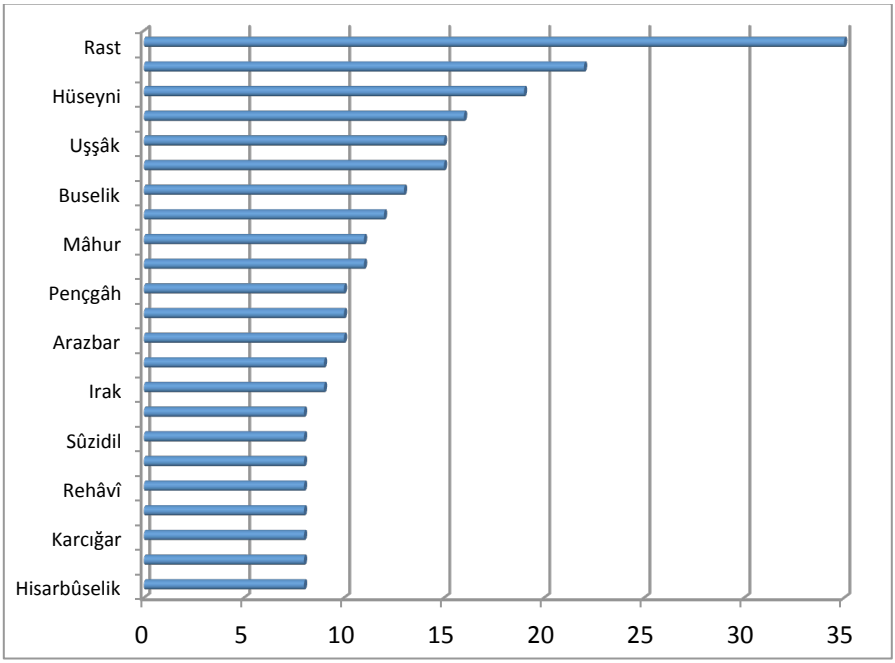

Tablo 2'nin devamı

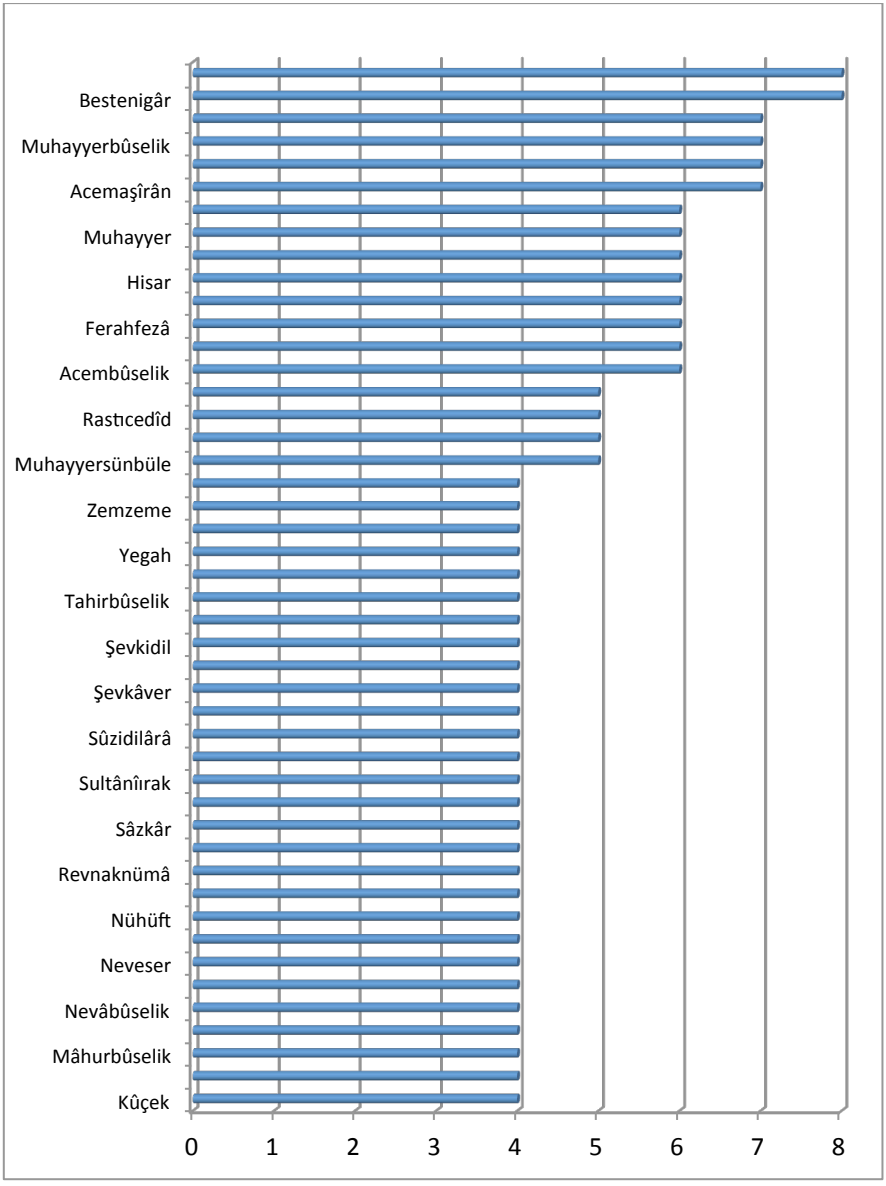

Tablo 2'nin devamı

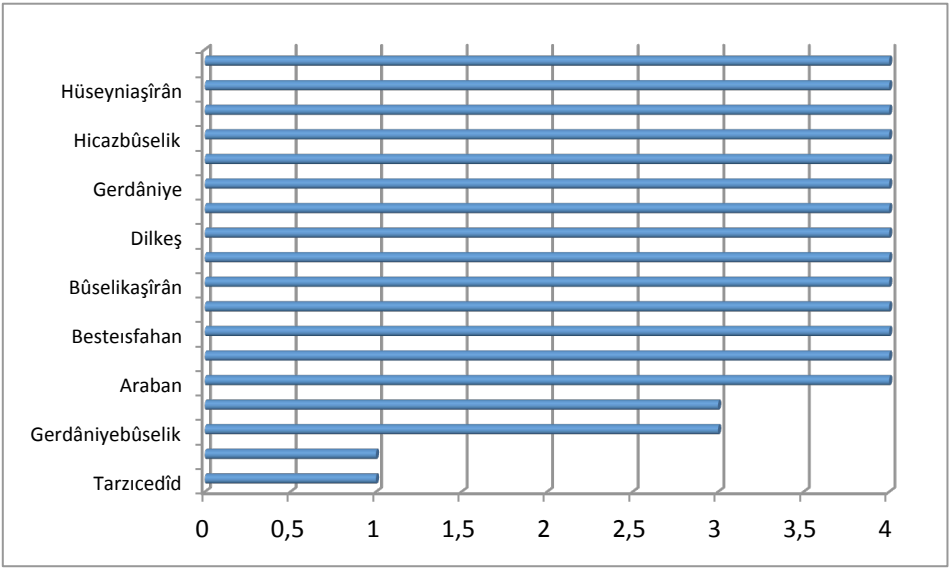

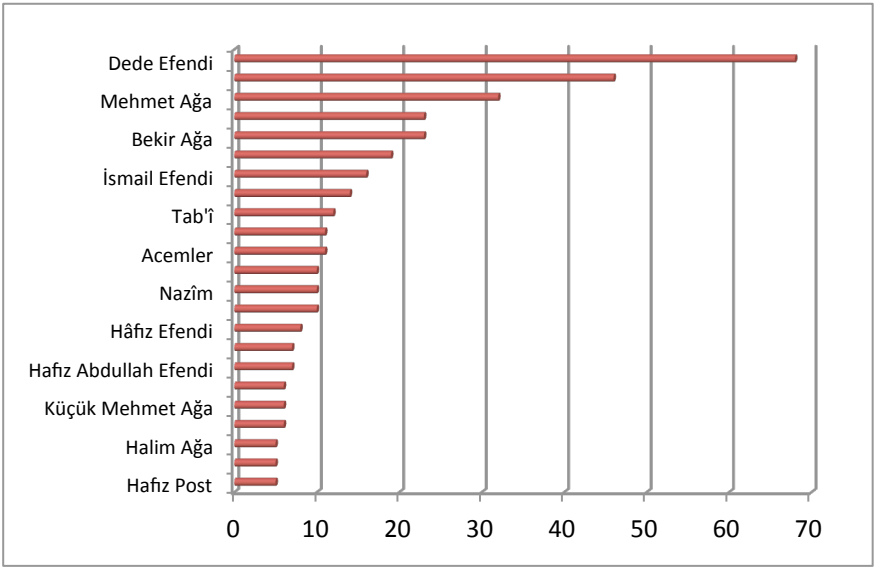

Tablo 3. Mecmûadaki bestekârların istatistik sayıları

Tablo 3'ün devamı

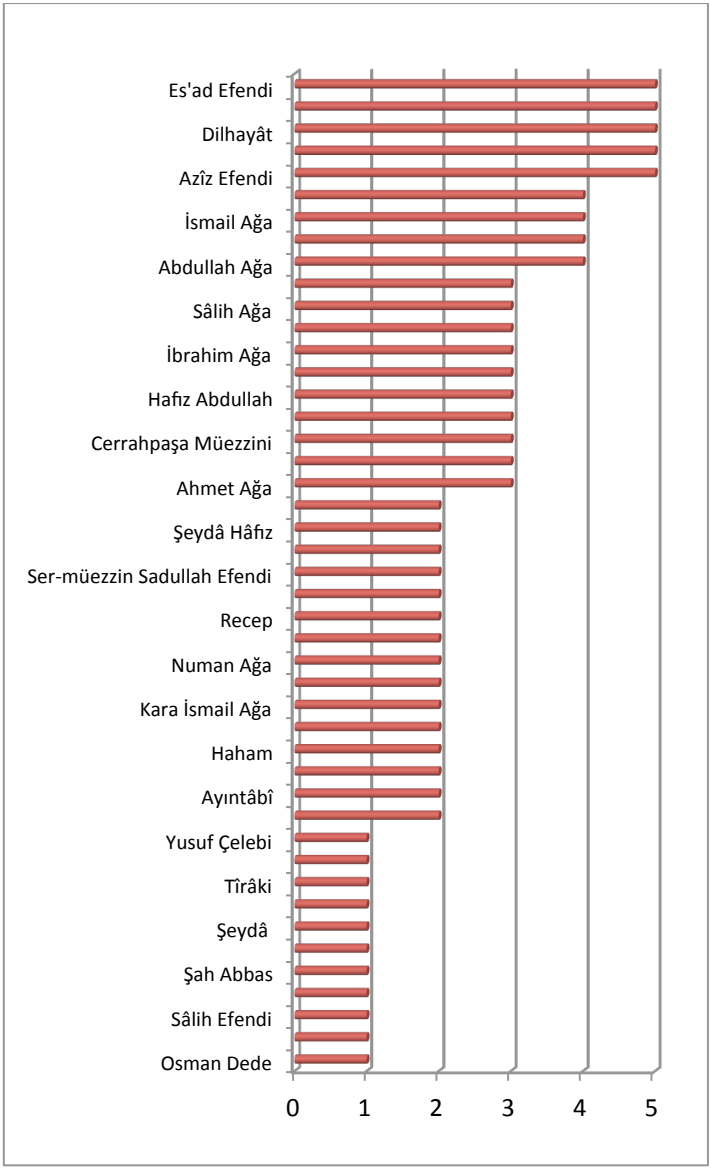

Tablo 3'ün devamı

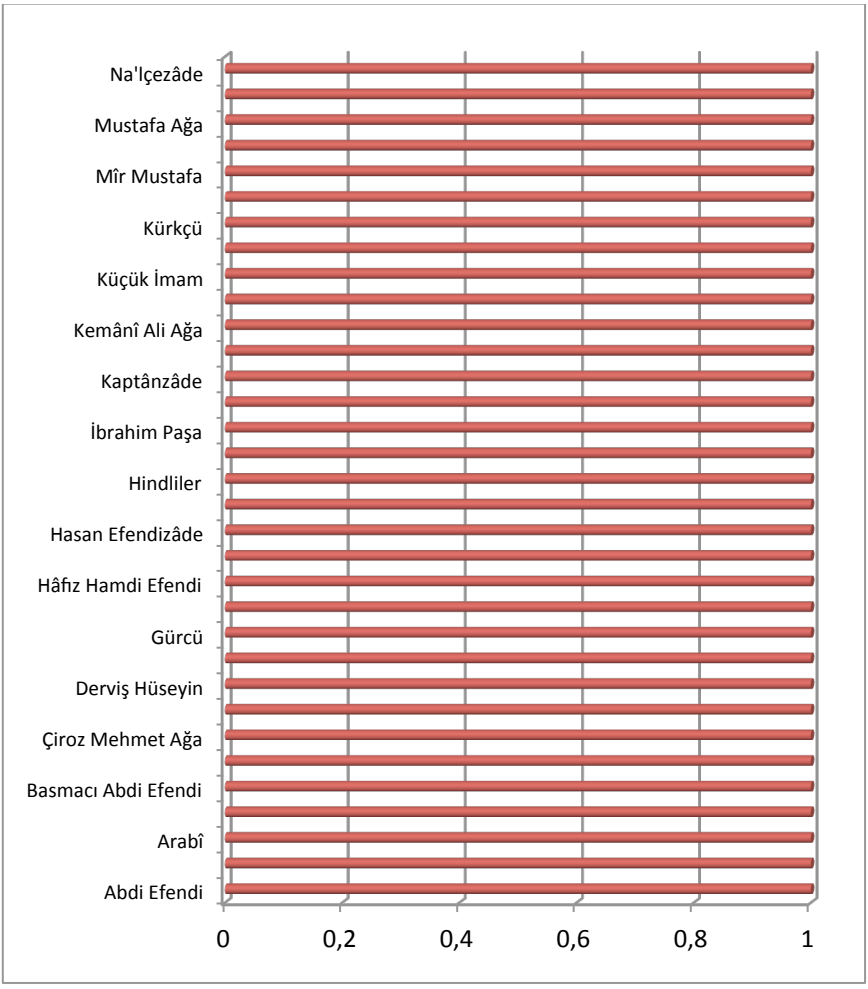

Tablo 4. Mecmûadaki usullerin istatistik sayıları

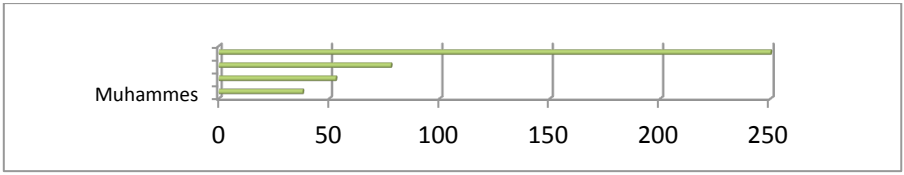

Tablo 4'ün devamı

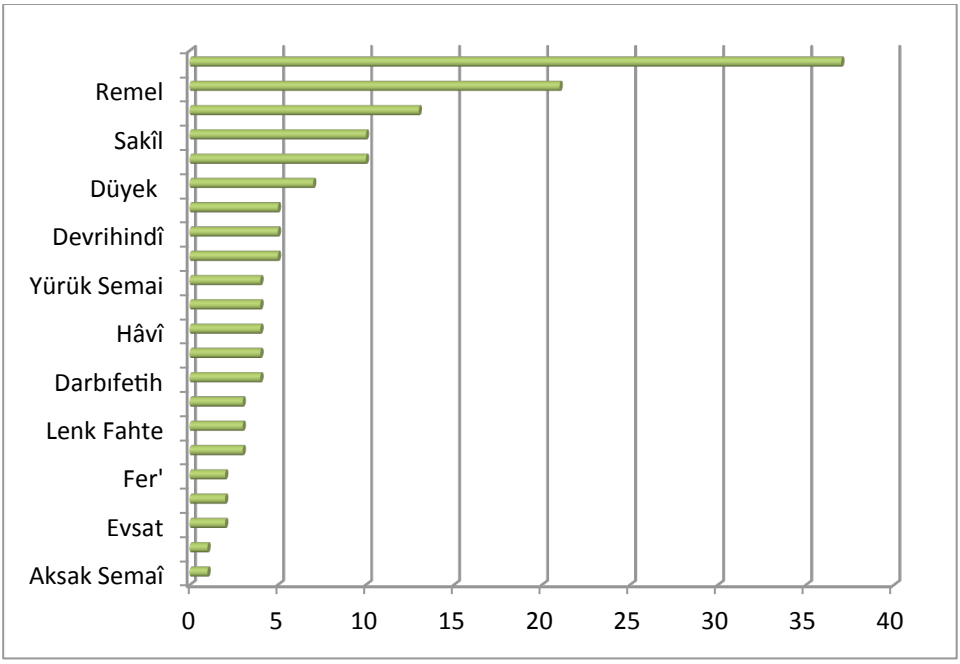

Sonuç

Bu makalede Konya Koyunoğlu Kütüphanesi Yazma Kitaplar Bölümü 12970 numaradaki güfte mecmûası incelenmiştir. Mecmûa sistematik müzikoloji yöntemiyle tasnif edilmiş ve bu tasnifin neticesinde şu bilgilere ulaşılmıştır;

Eserde 573 adet güfte bulunmaktadır. Güftelerin büyük çoğunluğu Türkçe olmak üzere geri kalanı Farsça ve Arapça'dır.

Kitapta yer alan eserlerin bir kısmının günümüze ulaşamamış olduğu tespit edilmiş, günümüze ulaşan eserlerin ise 396 tanesinin TRT repertuvarında olanların arşiv numaraları bulunarak fihriste yazılmıştır.

Kitapta 94 makam ismi kayıtlıdır. 35 eser ile en fazla eser kaydedilmiş makam rast makamıdır. En az eser ise 1 makamla uzzal ve tarzıcedid makamlarıdır. Acemkürdî, arabânbûselik, çargâh, muhayyerkürdî, şevkıcedîd, sultanîhüzzam, hüzzamıcedîd, hûzî makamları ise kitabın içindekiler kısmında ismi ve kitapta başlık olmasına rağmen kitabın içinde bu makamlardan eser kayıt edilmemiştir. Mecmûada şedaraban makamı araban ismi ile, dilkeşhaverân makamı dilkeş ismi ile, tahir makamı babatahir ismi ile, sabazemzeme zemzeme ismi ile kayıt edilmiştir.

Mecmûada 26 adet usul ismi vardır. 250 adet semai usulü kayıtlıdır. Fakat eserde aksak semai ve mertebeleri, yürük semai ve mertebelerinin ayrımı birkaç eser haricinde yapılmamıştır. Semai usulerinin ayrımı yapılmadığı için gözardı edilirse 78 adet hafif usulünde beste kayıtlıdır. Bir beste ile en az çifte düyek usulü kayıtlıdır.

101 adet bestekar ismi belirlenmiştir. Mecmûada İsmail Dede'nin 68 adet bestesi kayıtlıdır. Yusuf Çelebi, Tosunzâde, Tîrâki, Tesbihçi, Şeydâ, Şehr-i yârî evvel, Şah Abbas, Seyyid Âkil, Sâlih Efendi, Sâlih Efendi, Osman Dede, Na'lçezâde, Na'lçe, Mustafa Ağa, Musallî, Mîr Mustafa, Küçük Müezzin, Küçük İmam, Kutucuzâde, Kemânî Ali Ağa, Kassamzâde, Kaptânzâde, Kadri, İbrahim Paşa, Hüsnü Efendi, Hüsnü Efendi, Hindliler, Hayâlî Saîd Efendi, Hasan Efendizâde, Hasan Efendizâde, Hâfız Hamdi Efendi, Hafız Abdullah Ağa, Gürcü, Gulâm, Derviş Hüseyin, Çorbacızâde, Çiroz Mehmet Ağa, Bekir Efendi, Basmacı Abdi Efendi, Artin, Arabî, A'mâ, Abdi Efendi isimli bestekarların birer tane besteleri kayıtlıdır. Tanburi Ali Efendi ve Hacı Faik Bey'in hiçbir eserinin kayıtlı olmaması da dikkat çekicidir

İsmail Dede'den sonra en çok eser 46 eser ile Abdülkâdir Merâgî'nin lakabı Hâce ismi ile kayıtlı kayıtlıdır. Mecmûanın yazımından neredeyse bir asır geçmesine rağmen Bu eserlerden yalnızca 19 tanesinin günümüze kadar gelmiş olması gerçekten büyük bir kayıptır.

Mecmûada bazı bestekarlar değişik isimlerle kaydedilmiş olduğu görüldü. Hacı Sadullah Ağa; Sadullah Efendi, Ser-müezzin Sadullah Efendi, Sadullah Ağa isimleriyle, Enfi Hasan Ağa; Hasan Ağa, Küçük Mehmet Ağa; Mehmet Ağa, İsmail Dede Efendi; Derviş İsmail, El- Hac İsmail Efendi, Abdülhalim Ağa; Halim Ağa gibi bazı isimler karışık yazılmıştır.

Mecmûada 239 beste, 60 kâr, 30 nakş, 70 nakş olmak üzere , 243 ağır ve yürük semai bulunmaktadır.

Fasılların önünde yer alan ve makamların isminin geçtiği beyitlerin büyük kısmının Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî'ye ait olduğu ve divanındaki *Tertîb-i Makâmât-ı Mûsıkî* ismi verilen mesnevîsinden alındığı tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

Kaynaklarınızı bu örneklere uygun olarak düzenleyiniz.

Akkayan, T. (1979). Göç ve Değişme. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 573.

Arseven, Ali D. (2001). Alan Araştırma Yöntemi. (2. Baskı). Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

Balcı, A. (1997). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler. (10. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Nar, B. (2008). Göçün Eğitime Ve Eğitim Yönetimine Etkileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.